Biblioteca Jud. [illegible]
SALĂ DE LECTURĂ

PROLETARI DIN TOATE ȚĂRILE, UNIȚI-VĂ!

Scînteia

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

Anul LII Nr. 12 452 Prima ediție | Duminică 5 septembrie 1982 | 6 PAGINI — 50 BANI

ÎN LUMINA ÎNDEMNURILOR FORMULATE DE SECRETARUL GENERAL AL PARTIDULUI, TOVARĂȘUL NICOLAE CEAUȘESCU, LA RECENTELE ÎNTÎLNIRI DE LUCRU CU OAMENII MUNCII

Înaltă răspundere, angajare și competență în realizarea sarcinilor dezvoltării economico-sociale a patriei

„Este nevoie de creșterea spiritului de răspundere". Iată o idee de frontispiciu, un îndemn adresat tuturor cu profundă grijă pentru bunul mers al întregii noastre activități, de tovarășul Nicolae Ceaușescu, îndemn subliniat și în recentele cuvîntări rostite la marile adunări populare din Brașov, Petroșani și Hunedoara.

Da, este nevoie de un mai pronunțat spirit de răspundere în tot ceea ce gîndim și facem. **De răspundere, angajare și competență.**

Auzim, adesea, aceste cuvinte, încărcate de semnificații profunde pentru realitățile democrației noastre muncitorești, rostite aproape ca un reflex verbal, născut dintr-o acută necesitate, în discuțiile curente la locul de muncă, în concluziile unor ședințe sau dezbateri. Sînt, de fapt, termenii cardinali ai oricărui mecanism de conducere democratică, fie că este vorba de un atelier de producție, de o întreprindere, de o întreagă ramură sau de economie în ansamblu. Prin esența lor pragmatică răspunderea, angajarea și competența sînt complementare. Nu poate exista un real spirit de răspundere fără o deplină angajare în slujirea unei idei, fără pricepere în aplicarea unei măsuri, în stabilirea unor prognoze. După cum nici angajarea reală, utilă, eficientă nu se onorează prin demersuri ad-hoc, în virtutea hazardului, fără acel miez de luciditate pe care îl conține răspunderea, fără competență, fără capacitatea profesională care să garanteze certitudinea reușitei.

Am întîlnit de-a lungul anilor, pe parcursul documentării gazetărești, sute și mii de oameni, de la muncitorul de la strung la cercetătorul din laborator, care ardeau în creuzetul răspunderii și angajării lor profesionale pentru a-și vedea finalizată o idee sau, pur și simplu, pentru a-și împlini exemplar, cu înaltă competență sarcinile cotidiene. Cît optimism, cîtă încredere în posibilitatea de a progresa mai rapid iradiază în jurul lor acești oameni care știu să întrețină vie flăcăia luptei pentru mai bine, biciuind prin atitudinea lor indiferența, blazarea, superficialitatea și conformismul călduț. Ei sînt adevărații promotori ai spiritului revoluționar, adevărații făuritori ai progresului. Din neodihna lor, din pasiunea și vrerea lor se făuresc și tractoarele, și calculatoarele, și hidrocentralele, și sutele de fabrici și uzine, și orașele moderne, se înalță mărețele edificii ale civilizației noastre.

De mai mulți ani, România oferă lumii întregi impresionante dimensiuni materiale și umane ale răspunderii, angajării și competenței ridicate la rangul de **conduită civică națională**. Producem azi, în industrie, de 50 de ori mai mult decît în 1938; peste două treimi din populația țării locuiește azi în case noi, iar veniturile populației au crescut de cîteva ori; ne bucurăm că s-au micșorat mult decalajele față de țările avansate economic și că în perspectiva acestui cincinal se profilează o Românie situată în rîndul statelor cu dezvoltare economică medie. Toate acestea sînt realități pe care ni le-am făurit singuri, sînt realitățile noastre, românești, cu care ne mîndrim.

Am pornit de la foarte greu și de la foarte puțin. Fără să uităm acest fapt, avem dreptul să ne mîndrim, dar și datoria de a ne întreba dacă ceea ce am înfăptuit, nu pe ansamblu, ci în fiecare celulă de bază a societății, în fiecare colectiv de muncă, **reprezintă maximum din ceea ce se putea, din ceea ce putem obține.**

„Nu trebuie să uităm nici un moment — spunea, la Brașov, secretarul general al partidului — **că am investit mult pentru dezvoltarea industriei noastre socialiste, pentru făurirea unei agriculturi moderne — și că acum trebuie să punem pe primul plan folosirea la întreaga capacitate a mijloacelor pe care le avem în întreprinderile noastre, să asigurăm o producție de înaltă calitate, de nivel tehnic competitiv cu cele mai bune produse similare existente pe plan internațional".** Acesta este **diapazonul exigențelor la care trebuie să ne aliniem întreaga noastră muncă,** de aici trebuie să pornească fiecare răspuns la acest îndemn.

Da, am investit mult, foarte mult, cum puține țări din lume au reușit să facă acest lucru într-un timp istoric atît de scurt. Și chiar dacă uneori a fost nevoie să mai „strîngem cureaua", dacă acest efort de investiții l-am simțit pe umerii noștri, acum ne convingem deplin că totul a fost și este spre binele nostru. Dispunem azi de un volum impresionant de fonduri fixe — de peste 2 100 miliarde lei — concretizat în mașini și utilaje, în instalații și construcții moderne, la nivelul cerințelor tehnicii mondiale. O zestre pe care putem și trebuie s-o folosim mai bine, mai eficient. Tocmai acest lucru ni-l cere în prezent conducerea partidului, prin glasul vibrant al tovarășului Nicolae Ceaușescu, **să fructificăm din plin, spre binele patriei și al nostru, al tuturor, uriașa bază tehnico-materială de care dispunem, experiența organizatorică și de conducere pe care am acumulat-o.**

Dispunem din plin de această posibilitate. Și pentru ca această posibilitate **să devină realitate,** este nevoie în fiecare unitate, la fiecare loc de muncă de un mai pronunțat spirit de răspundere, de o mai profundă angajare în înfăptuirea sarcinilor, de la muncitor și pînă la director, și de o înaltă competență. În condițiile **realizării unui stadiu nou, superior de dezvoltare a economiei românești,** care înseamnă calitate și eficiență în toate sectoarele, accentul trebuie pus pe inteligență, pe dirijarea efortului constructiv din sfera muncii fizice spre cea preponderent cerebrală: **accentul trebuie pus pe capacitatea de a conduce științific și competent, de a inova, de a perfecționa, pentru a realiza o producție sporită, de înaltă calitate, cu consumuri materiale și de muncă cît mai mici.**

Am întîlnit, deunăzi, o situație de-a dreptul absurdă. Într-o mare întreprindere constructoare de mașini, de cîțiva ani s-a micșorat sistematic numărul partenerilor care solicită un produs de complexitate medie. Beneficiarii s-au rărit, ajungînd de la 14 la 3, producția a scăzut și ea. Nu ne-au mai trebuit nici un fel de alte explicații, din clipa în care am aflat că proiectanții produsului — aflați într-o unitate de cercetare separată de întreprindere — erau niște oameni departe, pînă și prin cele mai sumare informații, de ce se întîmplă în lume în acel domeniu. Sînt, desigur, în fiecare meserie, oameni și oameni, iar în cazul dat, am zice, ingineri și ingineri. Pe lîngă cei întîlniți în acea unitate, timpul a trecut fără să le stîrnească cît de cît pasiunea creatoare. Timpul a trecut și a șters tot ce mai putea fi cît de cît proaspăt cînd au terminat facultatea. Acum proiectează în virtutea inerției. Cum mai poți spera la un proiect reușit, la un produs competitiv din mîna unor asemenea oameni?

Din păcate, asemenea ipostaze ale **lipsei de răspundere, ale „retragerii" în spatele spiritului de angajare,** ale trecerii în ariergarda muncii le întîlnim, în forme mult mai diverse, în jurul nostru. Ce-i drept, nu ele dau tonul în marele concert al muncii. Dar oricît ar fi de puține, abdicările de la rigorile răspunderii și an-

Viorel SĂLĂGEAN

(Continuare în pag. a II-a)

BOTOȘANI: Importante economii de energie electrică

De la începutul anului pînă în prezent, în județul Botoșani au fost economisiți 15 milioane kWh energie electrică, ceea ce echivalează necesarul de consum al iluminatului casnic în întregul județ pe timp de peste două luni sau cel al întreprinderii textile „Moldova" din localitate pe durata a 4 luni. Dintre unitățile mari consumatoare de energie electrică, cele mai însemnate economii se înregistrează la întreprinderile mecanică, integrata de in, de utilaje și piese de schimb din Botoșani, precum și la întreprinderile minieră și de sticlărie și porțelan din Dorohoi, fiecare dintre aceste unități îndeplinindu-și și depășindu-și sarcinile la producția-marfă și netă. **(Silvestri Ailenei).**

GALAȚI: O nouă navă tip „Polar"

Șantierul naval Galați a livrat întreprinderii de pescuit oceanic din Tulcea o nouă navă — „Polar-11". Nava, proiectată de ICEPRONAV Galați, are capacitatea de 6 800 tdw, putînd transporta 4 300 tone pește și alte produse. Are o autonomie de marș de 100 000 mile marine, putînd dezvolta o viteză de 16,5 noduri. O altă navă, „Polar-12", se află în faza de probe, fiind pregătită pentru apropiata livrare aceluiași beneficiar. **(Dan Plăeșu).**

BÎRLAD: Mașini-unelte moderne de mare productivitate

Înființată la indicația secretarului general al partidului, secția mașini-unelte a Întreprinderii de rulmenți Bîrlad produce astăzi, după un an de funcționare, o gamă largă de mașini moderne de prelucrat metale prin așchiere, de mare productivitate. Valoarea produselor realizate în vederea reutilării secțiilor proprii și reducerii importurilor se ridică pînă acum la peste 360 milioane lei. Cele mai noi mașini-unelte asimilate în fabricație de harnicul colectiv de aici sînt mașina de rectificat interior, un ferăstrău mecanic de mare productivitate, un agregat pentru îmbătrînirea artificială a metalului și altele, ale căror caracteristici tehnice le conferă competitivitate și pe plan mondial. **(Petru Necula).**

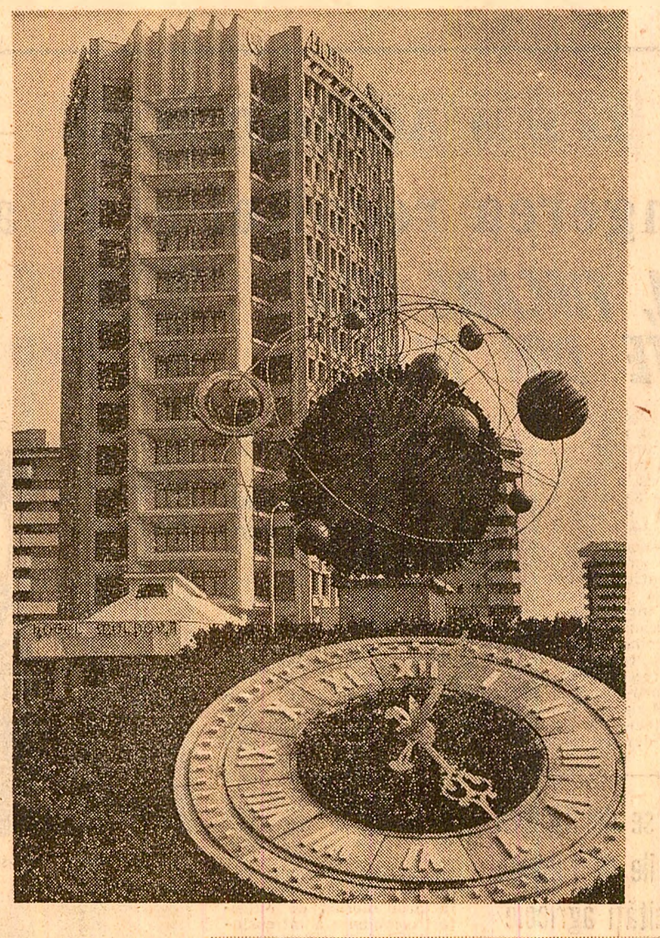

BACĂU — oraș modern, înfloritor

Noul centru civic al municipiului Bacău, la fel ca toate orașele țării, a fost îmbogățit în ultima vreme cu noi edificii social-culturale. Între acestea se numără modernul complex hotelier „Moldova", înzestrat cu unități de alimentație publică și de servire, complexele comerciale „Romarta" și „Select", piața agroalimentară, un cinematograf panoramic cu 650 de locuri, precum și noi blocuri de locuit care însumează peste 2 000 de apartamente.

De altminteri, întregul oraș și-a schimbat în ultimii ani înfățișarea, trăind o a doua tinerețe. S-au înălțat noi cartiere de locuințe: „Republicii", „Cornișa Bistriței", „Carpați", „Cremenea", „Milcov", „Victor Babeș" — adevărate orășele-satelit, în care s-au mutat peste 80 000 de oameni ai muncii. Odată cu acestea au fost construite școli, grădinițe, unități spitalicești, magazine, săli de sport. Alte noi cartiere, între care „George Bacovia", „Mioriței", „Ștefan cel Mare", care însumează peste 12 000 de apartamente, sînt în plină construcție. Piața centrală a orașului va fi străjuită, de asemenea, de noi și importante edificii: casa de cultură și știință pentru tineret, sala de audiții muzicale, biblioteca municipală, un grup gospodăresc de turism, iar complexul sportiv „23 August" este înzestrat cu noi săli pentru practicarea atletismului, înotului și patinajului. Realizate într-un stil arhitectonic deosebit, noile construcții dau orașului de la gurile Bistriței un aspect modern, atrăgător. **(Gheorghe Baltă,** corespondentul „Scînteii").

La zi în AGRICULTURĂ

ARĂTURILE PENTRU ÎNSĂMÎNȚĂRILE DE TOAMNĂ — executate pe un front larg, în ritm intens!

● Pînă în seara zilei de 3 septembrie, arăturile pentru însămînțările de toamnă au fost efectuate pe 1 600 000 hectare, ceea ce reprezintă 44 la sută din suprafața planificată.

● Pentru ca arăturile să poată fi executate cu un avans de cel puțin 15 zile față de momentul începerii însămînțărilor, în fiecare unitate agricolă este nevoie să fie recoltate și eliberate cu prioritate terenurile destinate cerealelor păioase.

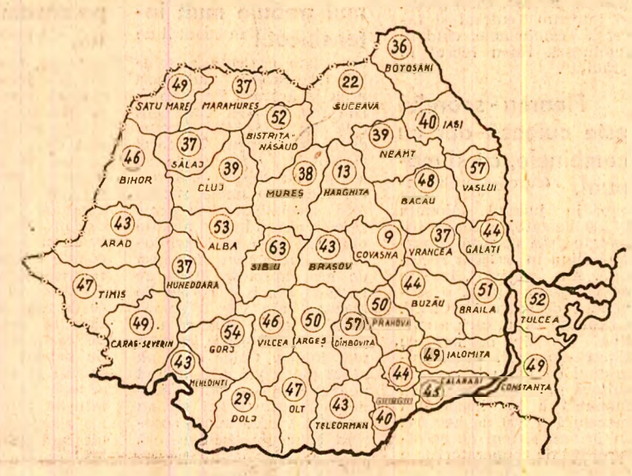

Stadiul executării arăturilor pentru însămînțările de toamnă la data de 3 septembrie (în procente)

● Toate tractoarele disponibile să fie concentrate la arături, organizîndu-se activitatea mecanizatorilor în două schimburi, ziua și noaptea.

DACĂ N-AR FI FOST STRĂMOȘII...

Dacă n-ar fi fost strămoșii
Și al păcii nume sfînt,
N-ar fi astăzi steaguri roșii
Izvorîte din pămînt!

Dacă n-ar fi fost ulciorul
Vieții peste el stăpîn,
N-ar fi astăzi tricolorul
Și acest popor român!

Fiindcă numai glorioșii
Fii de românesc popor
Suie azi cu steaguri roșii
Înfrățiți sub tricolor!

Rusalin MUREȘANU

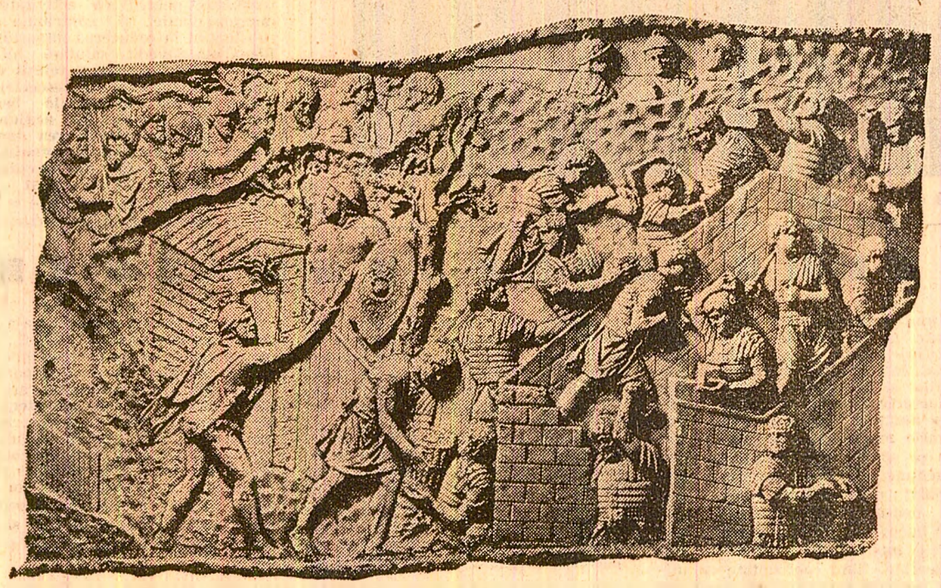

ÎN PAGINA A 3-A — NOI ȘI REMARCABILE DESCOPERIRI ARHEOLOGICE CE ILUSTREAZĂ VECHIMEA CIVILIZAȚIEI ȘI NEÎNTRERUPTA NOASTRĂ DĂINUIRE ÎN VATRA DACICĂ

Un însorit și fertil anotimp al creației

De peste treizeci și opt de ani, sub zodia solară a acelui înviorător august din vara lui 1944, trăim, de la o margine la alta a patriei noastre socialiste, o continuă revelație. Mai păstrăm încă, viu întipărite pe retina memoriei (cum le-am putea uita!), imaginile sumbre ale unui București sfîrtecat de bombele hitleriste, ale unei întregi țări înfometate, copleșite de ravagiile războiului — alături de imaginile tonifiante ale aprigei încleștări dintre zi și noapte cînd, într-o frățească și indestructibilă unire, armata română în totalitatea ei, gărzile patriotice, muncitorimea din fabrici și uzine — români, maghiari, germani și de alte naționalități — sub conducerea P.C.R., alungau, cu arma în mînă, hoardele fasciste cotropitoare, eliberînd pentru totdeauna, cu prețul ațitor jertfe, știute ori neștiute, pămîntul sfînt al patriei, lăsat viitorimii spre neștirbită păstrare de marii ei ctitori basarabi și mușatini. Ni se perindă apoi în gînd, cu luminile și umbrele lor, anii reconstrucției și cei ai edificării socialismului, ani de luptă acerbă, pătrunsă de un exemplar patos revoluționar și spirit de sacrificiu — căci, dacă nu a mai curs sînge, abolirea totală a vechii lumi, a vechilor mentalități — la scara întregii națiuni — concomitent cu afirmarea concepțiilor noi, socialiste s-a realizat nu fără puternice confruntări, de un acut dramatism, pe planul conștiinței individuale și celei colective, confirmînd parcă, și prin aceasta — dar la un nivel epopeic — legendarul mit al jertfei meșterului Manole. Am fost și sîntem martorii, implicați direct, ai unui profund și durabil proces transformator, caracterizat prin repetate acumulări cantitative, urmate de decantări și salturi calitative de tot mai înaltă semnificație, avînd ca rezultat ridicarea continuă a tuturor indicilor de muncă și viață a maselor populare din țara noastră. Oglindă fidelă și totodată factor educațional și agent stimulator de noi energii, arta românească socialistă s-a contopit, pe tot parcursul acestui magnific arc de timp al istoriei contemporane românești, cu năzuințele, cu bucuriile, cu frămîntările oamenilor muncii; a coborît în adîncul pămîntului cu minerii și a urcat pe schele, spre înaltul de azur al cerului, cu constructorii: a înflăcărat inimile tinerilor brigadieri și a mărșăluit, pe drumurile țării, cu ostașii republicii; a închinat imnuri de slavă patriei și partidului și a cîntat, cu emoție, frumusețile mioritice ale plaiurilor românești ori, cu accente mobilizatoare, idealurile de viață liberă și demnă, de muncă creatoare, de pace și prietenie ale poporului român.

Urmînd chemările însuflețitoare ale partidului, ale secretarului său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, artiștii din patria noastră întreprind, an de an, numeroase vizite de documentare în marile complexe industriale și agricole, pe șantierele naționale, în școli, cămine culturale și case de cultură, în unități militare etc., pentru a se afla tot mai des și tot mai aproape de izvoarele nesecate de frumusețe și omenie, de tinerețe și nemurire ale spiritualității populare românești. Cu fiecare nouă ediție a Festivalului național „Cîntarea României", arta noastră a înregistrat succese revelatoare pentru spiritul nou ce guvernează astăzi activitatea creatoare, în sensul lărgirii și diversificării curajoase a mijloacelor de expresie și de stil, al abordării unei tematici tot mai adînc implintate în problematica contemporană românească și universală, pătrunse de un viguros suflu patriotic, militant și de un înalt spirit umanist.

Evenimentele politice din vara acestui an — plenara partidului cu magistrala expunere a tovarășului Nicolae Ceaușescu, cel de-al doilea Congres al educației politice și culturii socialiste cu impresionanta lui încărcătură ideologică, cu caracterul său de for profund democratic al culturii și artei socialiste — constituie puncte majore de reper în activitatea tuturor creatorilor României de azi. Privind retrospectiv, dar și anticipativ spre prospectarea viitorului, respirăm din plin bucuria împlinirilor, ne mîndrim cu tot ceea ce poporul român a făurit, cu geniu și cu sudoare, în decursul acestor vremuri de elevată măreție, ctitorind, sub înțeleapta conducere a partidului, o țară cum n-a mai fost — și, solidari cu toți semenii noștri, privim cu neclintită încredere viitorul națiunii noastre socialiste. Trăim, de la o margine la alta a patriei noastre socialiste, sub semnul înaltului spirit constructiv al poporului, al tuturor fiilor patriei, pe care ne-o dorim cu toții mai frumoasă, mai plină de minunatele creații și monumente făurite de om, în slujba omului. Trăim un fertil anotimp al creației materiale și spirituale.

Însemnări de Theodor BRATU

CÎMPINA: Casa de cultură a științei și tehnicii

Recent s-a terminat construcția Casei de cultură a științei și tehnicii pentru tineret din orașul Cîmpina, un edificiu impunător, care se înscrie printre frumoasele realizări pe plan arhitectural, urbanistic și social ale acestei localități muncitorești. O mare parte din lucrările de construcție, de finisaj etc. au fost făcute în miile de ore de muncă patriotică depuse în decursul mai multor ani de către tinerii din întreprinderi, școli, instituții. În această spațioasă și frumoasă casă a lor, tinerii vor desfășura în diferite cercuri de specialitate o intensă activitate, vor stabili aici un adevărat centru de propagare a ideilor înaintate, a realizărilor, descoperirilor celor mai noi din sfera creației tehnice, în scopul sprijinirii și mai mult a mișcării de invenții și inovații în rîndul tineretului. **(Constantin Căpraru,** corespondentul „Scînteii").

RUBRICILE NOASTRE: Omul și viața rațională; Faptul divers; Din instanță în fața opiniei publice; Carnet cotidian; Sport; Răsfoind presa străină; Chenar de duminică

O muncă așezată sub semnul ideilor eficiente

Comunistul — promotor al spiritului revoluționar

— Meștere Petre Filipescu, inginerul-șef coordonator al transporturilor auto ale Întreprinderii de foraj și lucrări geologice speciale din București — uf, lungi sînt și titulaturile astea! — tovarășul Cornel Virgolici îmi spunea că mulți și-ar dori un om ca dumneavoastră în atelier.

— E șiret, mă măgulește.

— O spunea serios.

— Știu că o spune serios, dar de ce să o spună?

— Are, probabil, motivele lui.

— Mă rog!

— Trebuie că sînteți foarte mulțumit cînd auziți astfel de lucruri.

— Sînt mulțumit în nemulțumirea mea.

— Cum vine asta?

— Așa, ca în viață! Nemulțumit am fost de cînd mă știu, de mine, de cei din jur. Nu-mi sînt comod nici mie, nici celorlalți. Dar ăsta-i felul meu și-s mulțumit cînd din nemulțumire gîndul și mîinile mele fac ceva, produc ceva. V-a spus că fac minuni, știu eu.

— Așa mi-a spus.

— Greșește. Minuni nu se pot face.

— E o metaforă...

— Să fie, dar cu picioarele pe pămînt. A, că știu meserie? Asta e altceva. Știu că mai trebuie să știu. Cred eu că așa îi stă bine comunistului. Și cei din jurul meu gîndesc la fel. Iată, am să vă spun un fapt: s-a spart un piston la un camion „Leyland" din acelea grele. În 5 pistoane nu merge. Îi puseseră, cum se spune, punct. Pînă i se procurau un alt piston și o altă cameră de compresie trecea timp, nu glumă.

— Și l-ați tras pe dreapta?

— Și l-am tras pe dreapta, dar nu cum credeți dumneavoastră. „M-am adunat" cu mecanicul Ion Ionescu și cu sudorul Dumitru Cristea și am gîndit pînă ne-a durut capul. De la unul o idee, de la altul alta, una de la mine... De nu știu cîte ori le-am aruncat la „coșul de idei", ca să se nască altele. Le-am sudat pe toate într-una singură.

— Ce ați sudat? Ideile?

— Ideile, da! Le-am „sudat" într-una singură. Dar a fost bună!

— Cum ați făcut?

— Am topit pistonul... Și l-ați returnat.

— Nu vă grăbiți. Treaba este mai delicată. Trebuia să ții seama de material, de ce se va întîmpla cu el retopindu-l, de jocul atomilor în materie... E o treabă acolo care nu suferă mînă de cîrpaci. L-am reconstruit, nu l-am returnat. Avea logica ei toată afacerea, chestie de fizică și de chimie.

— Și l-ați făcut?

— Și l-am făcut. Am muncit, toți trei, o săptămînă, ca niște draci. Și așa se întîmplă întotdeauna cînd se ivesc probleme, că fără probleme nu există viață. Înainte de a face ceva chem toți șefii de echipă și le cer idei. Să știți de la mine: dacă nu cunoști meserie, ca șef, un muncitor te dă peste cap; deci dacă nu ai idei — mă refer la ideile eficiente — nu ai ce căuta aici. Care va să zică, fiecare cap din atelierul acesta trebuie să vină cu idei. Și ideea principală o sudez eu sau altul, dar toți ne înhămăm să-i dăm chip. Asta-i „minunea". Simplu!

— Meștere Petre Filipescu, sînteți inventator și inovator...

— Așa scrie pe brevete.

— Care invenție sau care inovație vă este mai dragă?

— Toate. Nu sînt egoist... Și „Modificarea sistemului de ungere a motoarelor în V", și „Aparatul de măsurat cu geometrie variabilă", și „Filtrul de ulei cu indicator electronic la bord"... Mi-au făcut acte pentru 4 invenții și 59 de inovații. M-am oprit aici.

— Ciudat! Cum de v-ați oprit?

— Adică, nu mai fac acte, ci fac aparate sau inovez, în continuare, cu sprijinul tovarășilor mei de muncă. Un atelier ca al nostru e o lume, n-o prinzi în acte.

— Se spune că sînteți un om dificil.

— Sînt, v-am spus. Dar sînt dificil și cu mine însumi. Am multe defecte — deseori sînt prea aspru, îmi dau seama prea tîrziu, dar sper că nu sînt nedrept — îmi cunosc defectele. Pe unele le învinge, pe altele nu le-am învins.

— Se spune că atelierul dumneavoastră e un fel de „batalion de pedeapsă"...

— Cam multe se spun.

— ...un „batalion de pedeapsă" în care, dacă ești repartizat, iese om din tine.

— Așa se spune? Atunci îmi place că se spune așa. Vedeți, atelierul nostru are ca sarcină principală întreaga

Dionisie ȘINCAN

(Continuare în pag. a V-a)

La zi în AGRICULTURĂ

La strîngerea recoltei şi la arături

FIECARE ZI, FIECARE ORĂ — FOLOSITE DIN PLIN!

Vineri n-a fost o zi prea bună de lucru pentru agricultorii din Ialomiţa. N-am avut încotro şi ne-am străcurat, ca şi mulţi dintre lucrătorii ogoarelor Bărăganului, după combine, pluguri, tractoare şi remorci, cu carnetelele şi aparatul de fotografiat, printre picăturile de ploaie — la început mărunte, apoi din ce în ce mai mari.

După grafic — aşa sînt adunate şi expediate acum legumele. Se spune că, după ploaie, legumicultorii nu intră în cimp. De aceea, nici n-am sperat să „recoltăm" prea multe date şi imagini din grădini. Cu toate acestea „culesul" nostru a fost rodnic. La intrarea în Urziceni ne-am întîlnit pe şosea cu mai multe camioane pline cu roşii, ardei şi vinete. Destinaţia ? Fabricile de conserve, pieţele Capitalei. Sursa ? C.A.P. Girbovi. Deşi ploaia nu a ocolit nici această unitate, totuşi graficele de livrări sînt realizate zi de zi, cu regularitate. Cum ? „În această perioadă, în legumicultură lucrăm paralel la recoltarea şi livrarea produselor — ne-a spus Eroul Muncii Socialiste Marcel Dobra, preşedintele cooperativei. Pe timp bun, jumătate din grădinari culeg legume, jumătate le sortează şi le pregătesc pentru livrare. Cînd plouă, ei întrerup culesul şi încarcă camioanele, cînd se luminează reiau lucrul în grădini".

Floarea-soarelui este culeasă atît cu combinele, cît şi manual. Floarea-soarelui ocupă în judeţul Ialomiţa 34 500 hectare, aproape jumătate din această suprafaţă fiind în prezent recoltată. Am surprins, înainte de începerea ploii, o secvenţă de lucru la C.A.P. Gheorghe Doja, care a cultivat 460 de hectare cu floarea-soarelui. Aici, programul de lucru la această cultură prevede recoltarea manuală a 160 hectare şi mecanică a 300 de hectare. În primul sistem de recoltare, 200 de cooperatori taie capitulele adunate în coşuri căptuşite cu folie de polietilenă, pe care le încarcă în căruţe cu obloane bine etanşeizate — ca să nu se piardă nici o sămînţă — şi le transportă la cele patru maşini de treierat staţionar cu o capacitate zilnică de 80 de tone, reprezentînd producţia de pe 20—25 hectare. Ca adevăraţi gospodari, cooperatorii de aici string toate tulpinile pentru a fi folosite fie ca araci în grădini, fie pentru încălzit. La recoltarea mecanică sînt folosite patru combine. După oprirea ploii, în mai multe unităţi a fost reluată recoltarea florii-soarelui. Seara, lîngă Manasia, o formaţie de combine a intrat într-unul din lanurile de floa-

Cum se desfăşoară lucrările de toamnă în unităţi agricole din judeţul Ialomiţa

rea-soarelui ale C.A.P. Girbovi. Se lucra încet, cu atenţie. „Nu am vrut să pierdem nici măcar o oră — ne spune preşedintele cooperativei — pentru că o oră înseamnă 15—20 de hectare recoltate".

La arături — ritmul trebuie mult intensificat ! În condiţii de umiditate crescută a solului, tractoarele înaintează greu la arături. Pe terenurile mai uşoare, cum sînt cele din consiliile agroindustriale Feteşti, Ţăndărei şi Movila, unde apele se scurg mai repede, s-a putut lucra pe unele suprafeţe, specialiştii şi mecanizatorii alegînd cu atenţie parcelele cele mai zvîntate. În judeţ mai sînt însă de arat aproape 70 000 de hectare, din cele 129 300 de hectare care vor fi semănate cu grîu, ceea ce impune să se lucreze în ritm mai intens. Chiar dacă au căzut ploi două zile la rînd pe terenurile C.A.P. Alexeni, mecanizatorii nu au aşteptat vreme bună, socotind că acum fiecare oră este deosebit de preţioasă. Vineri după-amiaza, tractoriştii Bănică Apostol şi Radu Mitache de la această cooperativă au reluat lucrul, executînd arături de bună calitate pe terenurile care vor primi sămînţa de grîu.

A început recoltarea porumbului pentru pastă. Programul de însilozare a pastei de porumb prevede depozitarea în această toamnă în complexele de creştere a porcilor din judeţul Ialomiţa a 156 000 de tone de astfel de furaje. Dealtfel, recoltarea porumbului destinat conservării sub formă de pastă a început în cooperativele agricole Iazu, Gîrbovi şi Scînteia şi la I.A.S. Ograda, pe parcelele unde umiditatea este cea indicată în tehnologie. În scopul preparării şi depozitării unor furaje de calitate, I.S.C.I.P. Căzăneşti şi-a organizat o bază proprie. Inginerul Ion Trandafir, directorul fabricii de nutreţuri combinate a întreprinderii, ne-a însoţit în noua bază de furaje a unităţii, pusă la punct după toate cerinţele prevăzute în tehnologie. Au fost aduse toate morile, buncărele şi celelalte maşini — ceea ce va permite executarea în flux a tuturor lucrărilor — şi au fost probate toate instalaţiile, care funcţionează bine. De asemenea, au fost procurate toate materialele necesare.

Bilanţul unei zile pe ansamblul judeţului. Cu toate că a fost o zi ploioasă, aşa cum am arătat la începutul acestor rînduri, cooperatorii, mecanizatorii, lucrătorii din întreprinderile agricole de stat din judeţul Ialomiţa au avut o zi aproape obişnuită de lucru. Din bilanţul întocmit de direcţia generală agricolă rezultă că, în ziua de 3 septembrie, în judeţ au fost recoltate 1 200 hectare de floarea-soarelui, 1 063 tone de roşii, 49 tone de ardei, 80 de tone de vinete, 60 de tone de varză, 35 de tone de castraveţi, 400 de tone de pepeni, 40 de tone de cartofi şi altele, la care se adaugă importante cantităţi de furaje însilozate. De asemenea, s-au executat arături pe 2 700 de hectare.

Lucian CIUBOTARU
Mihai VIŞOIU
Foto : **Sandu Cristian**

La recoltarea florii-soarelui în lanurile C.A.P. Grindu

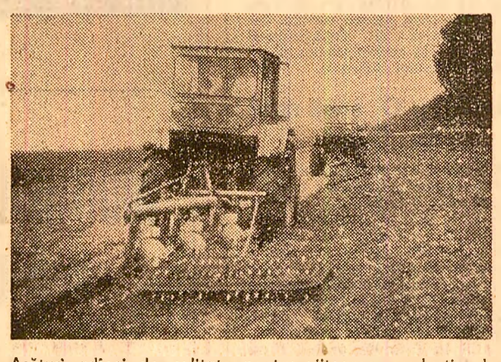

Arături adînci de calitate pentru viitoarea producţie de grîu la C.A.P. Alexeni

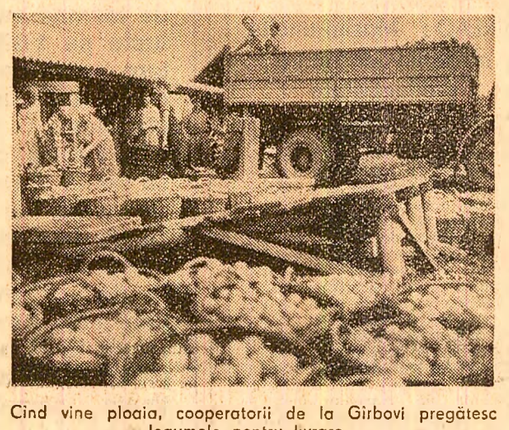

Cînd vine ploaia, cooperatorii de la Gîrbovi pregătesc legumele pentru livrare...

...iar cînd se luminează lucrează de zor în grădină

MICROPRODUCŢIA

— o importantă cale de promovare a progresului tehnic care poate şi trebuie să fie mai bine folosită

Nu demult, secţia ştiinţă-învăţămînt a Comitetului municipal Bucureşti al P.C.R. a organizat o consfătuire în cadrul căreia s-a analizat **contribuţia sectoarelor de microproducţie din institutele de cercetare ştiinţifică şi inginerie tehnologică la reducerea efortului valutar al ţării prin diminuarea importurilor.** Abordînd acest subiect, participanţii la dezbateri — specialişti din institute de cercetări şi din întreprinderi industriale — au simţit nevoia (şi vom vedea de ce) să definească mai bine înşeşi rolul şi sarcinile sectoarelor de microproducţie.

— Activitatea de microproducţie trebuie să înlesnească, pe de o parte, transferul de tehnologii şi al fabricaţiei unor produse noi create de cercetare spre marea industrie, spunea profesorul universitar **Alexandru Bilă.** Pe de altă parte, secţiile de microproducţie au sarcina să realizeze acele produse de înaltă tehnicitate, care, datorită seriilor mici sau cantităţilor reduse, nu pot, nu sînt eficiente să fie fabricate de unităţile industriale. Şi într-un caz şi în celălalt este deci necesar ca **în activitatea tuturor sectoarelor de microproducţie să predomine actul invenţiei tehnice. În aceste adevărate avanposturi ale marii industrii trebuie să se realizeze cu precădere produse şi materiale noi, chiar premiere mondiale, care să contribuie la reducerea importului şi promovarea exportului.**

Îndeplinesc sectoarele de microproducţie ale institutelor de cercetări aceste cerinţe ? Evident, pot fi date numeroase exemple care să constituie tot atîtea răspunsuri afirmative la această întrebare. Activitatea de microproducţie din cadrul Institutului de cercetări metalurgice (I.C.E.M.), de pildă, a cunoscut o dezvoltare puternică, mai ales în ultimii ani, odată cu punerea în funcţiune a unor noi capacităţi de fabricaţie. Astfel, atît în unitatea de microproducţie, cît şi în staţiile-pilot ale institutului au fost asimilate în fabricaţie şi produse o serie de oţeluri speciale pentru ghidajele laminoarelor, filtre sinterizate, mărci noi de oţeluri inox şi refractare, orificii zirconice pentru turnarea continuă a oţelului ş.a.

De asemenea, la Institutul de cercetări ştiinţifice, inginerie tehnologică şi proiectări pentru sectoare calde (I.C.S.I.T.P.S.C.), sectoarele de microproducţie asigură economiei naţionale un mare volum de piese speciale nestandardizate, în loturi mici şi mijlocii. Ca urmare a acestei activităţi s-au eliminat importurile de unele tehnologii, piese (corpuri de pompe pentru întreprinderea mecanică Plopeni, segmenţi pentru întreprinderea „Victoria" Floreşti, barete pentru maşinile textile), ansamble complete (rotori de convertizor), materiale (prin recuperarea stelitului din deşeuri sau recondiţionarea stabilizatorilor de foraj). La Institutul naţional de metrologie, faţă de 8 tipuri de mijloace de măsurare realizate prin microproducţie în anul 1970, în prezent se fabrică 250 tipuri de asemenea aparate în peste 450 variante. Pentru a caracteriza nivelul înalt de tehnicitate al activităţii de microproducţie la acest institut este suficient să reţinem că gradul de valorificare al materialelor folosite în procesele de fabricaţie se ridică, în medie, la 260 dolari pe kilogramul de produs finit.

Scopul principal al consfătuirii nu a fost însă acela de a evidenţia rezultatele obţinute, ci de a releva posibilităţile, problemele ce trebuie rezolvate pentru ca activitatea de microproducţie să contribuie mai substanţial la reducerea importurilor. Ideea s-a dovedit salutară întrucît din discuţiile purtate **a reieşit că în relaţiile institutelor de cercetări cu întreprinderile industriale beneficiare există o serie de neajunsuri, care împiedică valorificarea deplină, cu maximă eficienţă a potenţialului uman şi material din secţiile de microproducţie.** Iată numai cîteva categorii de probleme cu care se confruntă secţiile de microproducţie.

PRODUSE ALE TEHNICII DE VÎRF SAU PRODUSE DE SERIE ?

Părerea unanimă a specialiştilor care **au luat cuvîntul** în cadrul consfătuirii a fost aceea că **secţiile de microproducţie ale institutelor de cercetări dispun de o bază materială la nivelul tehnicii de vîrf pe plan mondial.** „Din punct de vedere tehnic, utilajele pe care le avem în dotare sînt comparabile cu cele mai moderne instalaţii existente în lume la ora actuală" — ne spunea, după consfătuire, ing. **Radu Zbarcea,** şeful serviciului producţie de la Institutul de cercetări metalurgice. De aici şi **cerinţa obligatorie ca în secţiile de microproducţie să se realizeze produse de tehnicitate ridicată, care nu pot fi fabricate de marea industrie.** Din păcate, lucrurile nu stau însă întotdeauna chiar aşa.

— Sînt întreprinderi care ne solicită să realizăm pe microproducţie o serie de produse care la început necesită, într-adevăr, rezolvarea unor probleme tehnice deosebite, preciza ing. **Armand Vasiliu,** de la I.C.S.I.T.P.S.C. **Se întîmplă însă ca,**

În institutele de cercetare ştiinţifică şi inginerie tehnologică

după punerea la punct a tehnologiilor, întreprinderile să nu mai preia fabricaţia produselor respective şi să ne comande tot nouă, ani de zile la rînd, aceste produse. În felul acesta, secţiile de microproducţie devin un fel de unităţi prestatoare de servicii. Un exemplu. În urmă cu mai bine de patru ani am întocmit împreună cu întreprinderea „23 August" din Capitală un program pentru elaborarea tehnologiilor de fabricare prin extruziune la rece a unui număr de peste 50 repere de la echipamentul de frînare al locomotivelor. Am făcut cercetările necesare, iar circa 15 repere au şi fost omologate. La început am considerat necesar şi util să executăm noi trei repere pe microproducţie. Rezultatul ? De atunci şi pînă acum primim an de an comenzi de la „23 August" pentru aceste trei repere şi nimic mai mult. Cercetările făcute pentru celelalte repere au rămas nevalorificate pentru că în întreprindere nu se fabrică nici în prezent vreo piesă prin extruziune la rece. Culmea este că două din cele trei repere le realizăm pe o presă fabricată la „23 August". Deci nu dotarea este de vină, ci lipsa de interes, înţelegerea greşită a rolului ce revine secţiilor de microproducţie.

La astfel de probleme s-au referit şi alţi vorbitori. De ce se ajunge însă la asemenea situaţii ?

DUPĂ CE CRITERII SÎNT APRECIATE REZULTATELE SECŢIILOR DE MICROPRODUCŢIE.

Ar fi greşit să se creadă că numai întreprinderile industriale sînt de vină pentru transformarea secţiilor de microproducţie într-un fel de unităţi prestatoare de servicii. După cum au arătat participanţii la dezbaterile din cadrul consfătuirii — fie că au reprezentat Institutul de cercetări textile sau Institutul naţional de metrologie — **această tendinţă este încurajată chiar de unităţile de microproducţie.**

— Sistemul de indicatori pe baza căruia se planifică şi analizează activitatea de microproducţie este la fel cu cel din marea industrie, preciza tot ing. A. Vasiliu. Altfel spus, secţiile de microproducţie au sarcina, ca şi întreprinderile industriale, să realizeze o producţie fizică exprimată cantitativ în tone sau bucăţi şi valoric în lei. De aici apare tendinţa institutelor de cercetări de a contracta orice produs, de a realiza piese simple, care nu ridică probleme tehnice deosebite. Nu este normal ca în secţia de microproducţie din institutul nostru să se realizeze, de exemplu, piese forjate liber din oţeluri slab aliate. Astfel de piese pot fi produse de orice întreprindere. Dar — sincer vorbind — pentru că aceste piese reprezintă lei şi tonaj, iar secţia de microproducţie are asemenea sarcini de plan, comenzile primite sînt acceptate cu destulă uşurinţă. Mai ales dacă se apropie încheierea lunii sau trimestrului şi planul de producţie nu se îndeplineşte. Sistemul indicatorilor de plan al secţiilor de microproducţie nu este deci stimulator. **Activitatea de microproducţie ar trebui analizată prin conţinut, prin nivelul tehnic al produselor realizate, prin contribuţia avută la reducerea importurilor şi promovarea exporturilor, în general prin rezultatele obţinute în promovarea noului.** Adică printr-un sistem de indicatori calitativi şi nu cantitativi.

Referiri s-au făcut şi la neajunsurile provocate de modul în care sînt stabiliţi şi ceilalţi indicatori de plan: cheltuielile la 1 000 lei producţie-marfă, productivitatea muncii, preţurile de livrare ş.a. „Desigur, măsuri pentru reducerea cheltuielilor de producţie sau sporirea productivităţii se iau şi trebuie să se ia în continuare şi în secţiile de microproducţie, ne spunea ing. **Cornel Rizescu,** director adjunct al I.C.E.M. Totuşi, **din motive obiective, în sectoarele de microproducţie cheltuielile materiale şi cu forţa de muncă sînt mai mari decît în marea industrie.** Astfel, din determinările făcute rezultă că la produsele forjate fabricate pe microproducţie numărul operaţiilor necesare este cu mult mai mare faţă de aceleaşi produse sau grupe de produse fabricate pe fluxuri tehnologice bine stabilite în marea industrie. Produsele forjate din grupa aliajelor superrefractare, greu deformabile, de exemplu, se realizează cu 70 la sută mai multe operaţii decît produsele forjate din oţeluri înalt aliate în marea industrie. Cu toate acestea, preţul de livrare acceptat de beneficiar este cu 5 la sută mai mic decît la produsele realizate de marea industrie. Produsele trefilate, cum ar fi sîrmele din aliaje neferoase speciale, fabricate pe microproducţie au acelaşi preţ de livrare cu produsele similare realizate de marea industrie, deşi cheltuielile efectuate sînt cu circa 10 la sută mai mari. Datorită faptului că institutele de cercetări realizează produse de serie mică, multe dintre ele prin procedee şi tehnologii neconvenţionale, care nu au preţuri catalogate, preţurile de livrare se stabilesc pe bază de calculaţii. Numai că, de cele mai multe ori, aceste calculaţii nu sînt acceptate de beneficiari. Din această cauză, institutele de cercetări nu sînt interesate să realizeze produse noi. De aceea, pentru ca institutele cu sectoare de microproducţie să aibă un program de fabricaţie maleabil, ar trebui să se ţină seama de faptul că ele au sarcina să realizeze produse de serie mică, într-un timp foarte scurt, iar rentabilitatea să se calculeze în funcţie de cheltuielile efectuate şi, mai ales, de **contribuţia adusă la reducerea efortului valutar al ţării".**

Problemele discutate în cadrul consfătuirii organizate de secţia ştiinţă-învăţămînt a Comitetului municipal Bucureşti al P.C.R. au fost, desigur, mult mai numeroase. Participanţii la dezbateri au insistat asupra necesităţii îmbunătăţirii aprovizionării materiale, a normării şi calificării forţei de muncă, a circulaţiei informaţiilor între institutele de cercetări şi întreprinderile industriale. Concluzia a fost ca aportul unităţilor de microproducţie la realizarea materialelor necesare pentru reducerea importului şi impulsionarea exportului trebuie să fie mai substanţial. Totul depinde de felul în care vor fi rezolvate acele probleme menite să stimuleze actul creaţiei, promovarea noului în sectoarele de microproducţie ale institutelor de cercetări.

Ion TEODOR

ÎNALTĂ RĂSPUNDERE, ANGAJARE ŞI COMPETENŢĂ

(Urmare din pag. I)

gajării sînt tot atîtea asonanţe în simfonia trudei noastre colective. Şi mai grav este faptul că adesea trecem indiferenţi sau îngăduitori pe lîngă asemenea rebuturi ale muncii, uitînd că, oricît ar fi de puţine, ele sînt purtătoarele unei mentalităţi retrograde şi generatoare de risipă. Lipsa de răspundere, superficialitatea, **odată scăpate de sub control,** stigmatizează produsul, îl pot compromite. Ele nu poartă numele unui muncitor sau inginer, ci numele fabricii, numele colectivului.

Certitudinea reuşitei în orice competiţie n-o putem avea fără o desăvîrşită **competenţă profesională.** Multe din greutăţile pe care le întîmpină un colectiv sau altul îşi au sorgintea în acest perimetru al pregătirii profesionale. Sînt astăzi ramuri de vîrf ale tehnicii în care produsele şi tehnologiile se învechesc la un an şi jumătate-doi. Legea progresului obligă, obsedant, la noi exigenţe, la noi performanţe, imposibil de atins fără a împinge înainte, întîi şi întîi, cunoştinţele profesionale. Greu ne-am putea închipui azi un calculator sau un strung competitiv, la nivelul performanţelor mondiale, realizat de proiectanţi şi ingineri avînd cunoştinţe de acum doi-trei ani. După cum greu am putea aspira la cîştigarea unei confruntări pe atît de agitata piaţă mondială, cu produse ieşite din mîinile unor meşteşugari care n-au avut nici curiozitatea de a deschide măcar o carte pentru a-şi înnoi cunoştinţele prăfuite de vreme.

Ce profundă rezonanţă au cuvintele rostite recent de tovarăşul Nicolae Ceauşescu la marea adunare populară din Braşov : **„Este necesar să ridicăm nivelul calificării la nivelul tehnicii moderne de care dispun întreprinderile noastre. Trebuie să ridicăm gradul de calificare profesională pentru a putea produce utilaje, maşini de înaltă tehnicitate şi productivitate... Insist asupra acestei probleme pentru că ea constituie una din cele mai importante sarcini în momentul de faţă, în vederea realizării unei noi calităţi a vieţii şi muncii".**

Trebuie să descifrăm sensul acestor imperative şi mai ales să acţionăm cu **deplină răspundere şi angajare, cu totală dăruire şi capacitate** pentru a da muncii noastre împliniri acestui timp al calităţii. Înălţînd răspunderea şi angajarea muncitorească pe frontispiciul muncii noastre, aşezăm temelii trainice progresului nostru, certitudini înflăcărate viitorului nostru.

În unele locuri se dă impresia, ascultînd cifre şi date despre numărul de oameni care urmează cursurile de calificare sau de reciclare, că totul este în ordine, că se desfăşoară un real proces de perfecţionare a pregătirii profesionale. Dar, vai, cît formalism se ascunde uneori îndărătul unor asemenea cifre ! Sînt bune şi necesare şi sălile de curs pentru perfecţionare. Omul acestui timp al revoluţiei tehnico-ştiinţifice îşi va putea desăvîrşi perfecţionarea numai citind şi informîndu-se sistematic, zi de zi, din domeniul său şi din alte domenii conexe, numai **căpătînd deprinderea de a emite singur noi raţionamente, noi idei.** Pe scurt, **căpătînd deprinderea de a inova.** De a se desprinde din moleşeala comodităţii şi superficialităţii şi de a ataca pieptiş noul. Niciodată indiferenţa n-a aşezat o cărămidă la înălţarea unui edificiu, niciodată superficialitatea şi blazarea n-au construit, dar ori de cîte ori au fost prezente au erodat cu încăpăţînare, au risipit. O risipă mocnită, care usucă şi macină totul în jur. Pentru că nu poate exista o frînă mai mare în dezvoltarea unei societăţi decît stagnarea în gîndire şi indiferenţa, apatia în acţiune.

În pregătirea profesională **nu pot exista pauze,** orice temporizare creînd stări de sufocare. Fără o pregătire profesională temeinică, cu firele permanent racordate în viitor, spiritul de răspundere şi de angajare, cît ar fi de sincer şi plin de dăruire, va deveni implacabil compromis. Mediocrii n-au putut fi niciodată vîrf de lance în ofensiva progresului. Cel mult ei au atîrnat ca nişte paraşute de frînare umplute cu bolovani. Avem încă oameni cu o calificare sub nivelul dotării tehnice. Este una dintre cele mai grave contradicţii ale acestui timp al revoluţiei tehnico-ştiinţifice. Cum va putea acel om să ducă mai departe făclia progresului pe micul său front de luptă, să făurească maşini mai perfecţionate dacă nu a asudat nici măcar să stăpînească maşina pe care o foloseşte ?

Iată de ce, acum **cînd vorbim de spirit de răspundere şi de angajare, pe primul plan trebuie să situăm competenţa, capacitatea de a gîndi şi crea, capacitatea de a inova.** Să ridicăm pe cel mai înalt piedestal al tuturor preocupărilor noastre această nobilă deprindere !

Experienţa colectivului întreprinderii „Unirea" din Cluj-Napoca demonstrează :

Calitatea înaltă şi modernizarea permanentă a producţiei asigură depăşirea planului la export

Gama produselor pentru export fabricate la întreprinderea „Unirea" din Cluj-Napoca cuprinde maşini de cardat, laminoare de bumbac, maşini de filat şi de răsucit, maşini pentru prelucrarea fibrelor şi firelor chimice, a inului şi cînepii ş.a. Toate sînt produse modernizate, aduse „la zi", cum se spune, spre a ţine pasul cu exigenţele progresului tehnic pe plan mondial ; drept dovadă în acest sens sînt deosebitele aprecieri de care s-au bucurat la diferite tîrguri şi expoziţii internaţionale unde au fost prezentate, fiind confruntate cu utilaje similare fabricate de firme din alte ţări.

Principala caracteristică a maşinilor textile cu marca „Unirea" o constituie **gradul înalt de automatizare;** de asemenea, se cuvine menţionat că ele conţin elemente de mecanică fină şi electronică care le conferă **siguranţă în exploatare şi o fiabilitate ridicată.** Aşa se explică interesul pentru aceste produse din partea unor parteneri externi, care au testat sau încercat cu maximă exigenţă diferite utilaje fabricate aici. Anul trecut, bunăoară, un partener din U.R.S.S. a solicitat pentru testare, în filaturi proprii, 5 carde de bumbac. Maşinile au trecut cu bine probele la care au fost supuse şi, drept rezultat, pentru acest an au fost contractate 250 de maşini de cardat bumbac. În prezent se află în probe la parteneri externi şi alte tipuri de maşini, printre care cele destinate fabricării firelor şi fibrelor chimice, a aţei de cusut şi altele. Este demn de relevat că în Republica Bangladesh au fost livrate pînă acum de întreprinderea „Unirea" trei filaturi întregi, compuse fiecare din cîte 24 de carde de bumbac, 10 laminoare, 8—10 flalere de bumbac, 58 de maşini de filat şi 2—6 maşini de răsucit. Pentru anul 1982, partenerii din această ţară au mai contractat o filatură.

Aşadar, producţia pentru export în această întreprindere înseamnă, în primul rînd, maşini de calitate, cu parametrii tehnico-economici ridicaţi, ceea ce le asigură competitivitate pe piaţa externă. În acest scop, întregul colectiv de oameni ai muncii de aici şi-a unit eforturile, **şi-a pus în valoare competenţa şi capacitatea lor creatoare pentru înnoirea şi modernizarea continuă a produselor, pentru reducerea costurilor de fabricaţie,** astfel ca maşinile şi utilajele destinate exportului să fie cît mai competitive pe piaţa internaţională.

Unde încep şi unde se termină eforturile pentru calitate, pentru performanţe tehnice şi economice superioare ? „Preocupările pentru calitate încep încă de la proiectare şi se finalizează odată cu montajul şi punerea în funcţiune a maşinilor la partenerul extern — ne spune ing. **Octavian Fărcaş,** şeful compartimentului C.T.C. Proiectanţii se străduiesc să realizeze maşini cu productivitate ridicată, cu consumuri materiale mai reduse, aşa cum au făcut spre exemplu şi în cazul celei de-a cincea generaţii de maşini de cardat, care are o productivitate cu 30—35 la sută mai mare faţă de generaţia a patra; totodată, prin tipizarea pe familii de maşini se asigură o serie de avantaje în fabricaţie : productivitate sporită şi consumuri materiale mai mici. Deosebit de importante sînt apoi alegerea unor tehnologii adecvate, utilizarea unor materii prime de calitate şi urmărirea strictă pe fluxurile de fabricaţie a realizării produselor pînă la montaj. O maximă atenţie acordăm efectuării probelor pe standuri, care — la noi — sînt mult mai severe decît cele de la partenerul extern. După care urmează demontarea, impachetarea cu grijă în lăzi şi expedierea la clientul extern".

Ne-am convins de exigenţa care se manifestă în această privinţă mergînd în sectorul de prelucrări mecanice, condus de maistrul **Fazakas Mihai,** care munceşte aici de aproape trei decenii. Maistrul tocmai discuta, împreună cu muncitorii, despre modul în care trebuie realizate cîteva asemenea piese. Ne explică şi nouă sensul discuţiei : „Noi fabricăm tamburii pentru cardele de bumbac şi un mare volum de axe, din care unele foarte complicate. De aceea, nici un lucrător nu poate trece de la o fază la alta a prelucrării pînă nu primeşte avizul meu şi al controlului de calitate. Nu pentru că n-am avea încredere în oameni, doar toţi sînt de categoria 5—7, ci tocmai pentru a se evita orice abatere, orice scăpare".

La montaj, alături de şeful secţiei, răspunderea pentru calitatea lucrărilor revine formaţiei conduse de maistrul **Vasile Boboş, om de asemenea cu multă experienţă.** Are în subordine 68 de lăcătuşi şi 15 electricieni. „A monta o maşină, în componenţa căreia se găsesc mii de piese de toate mărimile, este o treabă foarte complicată şi complexă — ne spune el. Calitatea pieselor componente ne preocupă în primul rînd şi, de aceea, atunci cînd este cazul facem pe loc ajustările necesare pentru ca maşina pe care o montăm să fie cît mai silenţioasă, să lucreze cît mai uşor, de la bun început. Sîntem, într-adevăr, nespus de bucuroşi cînd primim aviz favorabil după încercări în sarcină la standurile de probă. Deşi ar părea că sînt operaţii mai simple, totuşi acordăm toată atenţia demontării şi împachetării într-o anumită ordine a fiecărei maşini în vederea expedierii, astfel ca în nici un colet să nu lipsească nici măcar o piesă nici măcar un şurub".

Demn de remarcat este faptul că acest colectiv muncitoresc se preocupă nu numai de creşterea continuă a producţiei destinate exportului, ci şi de **reducerea importurilor de completare.** În acest an, volumul exportului a ajuns să reprezinte 30 la sută din producţia-marfă a întreprinderii, în timp ce importurile au scăzut la mai puţin de 1 la sută, faţă de 3 la sută anul trecut. În această privinţă, de mare importanţă s-au dovedit a fi **conlucrarea fructuoasă cu o serie de unităţi din ţară,** cum ar fi Întreprinderea de panouri şi tablouri electrice din Alexandria, „Automatica" Bucureşti, „Electromotor" Timişoara, care se achită cu promptitudine de sarcinile de colaborare, precum şi **sprijinul tehnic primit din partea unor institute de cercetare şi proiectare sau de învăţămînt superior.**

Notăm, de asemenea, că la „Unirea" există şi **un excelent „service",** adică un grup de oameni care asigură montajul şi asistenţa tehnică la partenerul extern. Inginerul **Liviu Tanco,** responsabilul acestei activităţi, ne spune că numărul meseriaşilor de la „service" nu este limitat, ci se stabileşte în funcţie de cerinţele de montaj sau de asistenţă tehnică peste hotare. Desigur, celor pregătiţi pentru a lucra în această formaţie li se cere, pe lîngă bogate cunoştinţe şi o îndelungată practică profesională, să fie la curent cu o serie de noţiuni de legislaţie şi de politică externă, să cunoască o limbă de circulaţie internaţională. În prezent se află în pregătire trei clase de mecanici şi una de electricieni.

Activitatea de export-import este urmărită şi analizată zilnic atît de consiliile oamenilor muncii, cît şi de comitetul de partid, ceea ce permite să se adopte operativ cele mai potrivite măsuri pentru rezolvarea unor probleme ce se ivesc fie pe fluxurile de fabricaţie, fie în relaţiile cu partenerii externi. Prin acţiunile întreprinse în această privinţă s-a ajuns la o sincronizare mai bună a fluxurilor de fabricaţie, la o urmărire judicioasă a fiecărui reper destinat maşinilor pentru export. **S-a stabilit o legătură zilnică între conducerea întreprinderii şi întreprinderea de comerţ exterior** din cadrul centralei industriale de resort, precum şi cu întreprinderile care colaborează cu diferite piese şi subansamble la realizarea produselor.

Colectivul de oameni ai muncii de la întreprinderea „Unirea" din Cluj-Napoca s-a angajat să depăşească simţitor planul de export pe acest an. Pînă la începutul lunii septembrie prevederile de plan la acest indicator au fost depăşite cu aproape 30 milioane lei. Este un rezultat care, cu siguranţă, va fi amplificat în perioadele următoare.

Alexandru MUREŞAN
corespondentul „Scînteii"

Pămîntul patriei – inepuizabila arhivă a istoriei

VECHIMEA CIVILIZAȚIEI ȘI NEÎNTRERUPTA NOASTRĂ DĂINUIRE ÎN VATRA DACICĂ

ILUSTRATE DE REMARCABILE DESCOPERIRI ARHEOLOGICE

„Putem afirma, pe baza faptelor istorice, că poporul nostru s-a plămădit de-a lungul mileniilor în spațiul carpato-dunărean, că fiecare metru de pămînt și fiecare piatră sînt stropite cu sudoarea și sîngele moșilor și strămoșilor noștri. În cele mai grele timpuri, înaintașii nu și-au părăsit pămîntul unde s-au născut, ci, înfrățindu-se cu el, cu munții și cîmpiile, cu rîurile și codrii falnici, au rămas neclintiți pe aceste meleaguri, apărîndu-și ființa, dreptul la existență liberă. Originea daco-romană și continuitatea existenței pe aceste meleaguri constituie caracteristici fundamentale ale poporului român".

NICOLAE CEAUȘESCU

Din Expunerea la Plenara lărgită a C.C. al P.C.R. din 1–2 iunie 1982

Profunde, adevărate sînt cuvintele de mai sus, rostite la Plenara lărgită a C.C. al P.C.R. din 1–2 iunie a.c. Izvorîte din cunoașterea adîncă a trecutului nostru național, a felului de a fi, a simți și a gîndi al poporului român. Întemeiate pe mărturiile nenumărate păstrate de-a lungul mileniilor, mărturii pe care fiecare an ce se adaugă pe firul vremii le sporește, le îmbogățește. Bogate dovezi aduce în acest sens cercetarea arheologică. În anul trecut au început ori au continuat investigațiile în circa 200 de obiective arheologice – de la săpături de salvare în zonele unor mari construcții industriale sau edilitare și pînă la lucrări de conservare a situurilor arheologice. Cu descoperirile de anul trecut, numărul obiectelor adăugate în perioada 1977–1981 patrimoniului arheologic național se ridică la cîteva sute de mii.

Ce a adus nou anul arheologic 1981 ? La această întrebare ne-a răspuns tovarășul Constantin PREDA, director al Institutului de arheologie din București, prim-vicepreședinte al Comisiei naționale de arheologie.

Un prim răspuns la această întrebare l-au oferit cele aproape 200 de rapoarte susținute în cadrul sesiunii arheologice naționale organizate la Vaslui sub egida Consiliului Culturii și Educației Socialiste și a Academiei de științe sociale și politice, cu sprijinul Comitetului județean de partid Vaslui. Comunicările prezentate stau mărturie puternicei dezvoltări pe care o cunoaște astăzi arheologia noastră, amplitudinii cercetărilor arheologice, aportului deosebit al acestei discipline științifice la îmbogățirea zestrei documentare a istoriografiei noastre, la clarificarea unor probleme fundamentale ale istoriei românești. Neîndoielnic că această dezvoltare își are suportul

în concepția, reafirmată și la recenta plenară a C.C. al P.C.R., despre rolul important al istoriei în cunoașterea de sine a poporului, în edificarea conștiinței noi, socialiste, concepție al cărui promotor strălucit este secretarul general al partidului nostru, tovarășul Nicolae Ceaușescu. În spiritul acestei concepții, cercetarea arheologică românească și-a făcut o înaltă datorie din slujirea adevărului istoric, punînd mai presus de orice rigoarea științifică, interpretarea obiectivă a documentelor.

Reprezintă pentru noi o deosebită satisfacție faptul că inventarul arheologic scos la iveală în campaniile noastre de cercetări aduce, an de an, noi și noi dovezi privind continuitatea neîntreruptă, permanența românilor pe meleagurile pe care ei trăiesc și azi. S-au adăugat astfel mărturii noi ale bogatei civilizații dacice, ale simbiozei daco-romane, ale faptului că după retragerea administrației romane din vechea Dacie imensa majoritate a populației a rămas pe loc, aici unde-și avea adînci rădăcini, continuîndu-și îndeletnicirile tradiționale : ea a stat neclintită în fața valurilor de populații ce s-au abătut pe aici, le-a opus rezistență, apărîndu-și glia, iar atunci cînd asemenea populații s-au stabilit pe pămîntul său, fie că le-a asimilat, fie că a convețuit și conlucrat cu acestea, dovedind și prin aceasta că aici românii au fost mereu, secol după secol, factorul economic și demografic precumpănitor. Cercetarea arheologică a adus noi argumente ce atestă eforturile necontenite ale românilor pentru crearea unei civilizații avansate pe aceste meleaguri, pentru o existență demnă, pentru păstrarea identității proprii. Se dovedește astfel o dată mai mult lipsa de suport științific a teoriilor privind existența unui vid de populație în aceste părți în anumite perioade istorice, faptul că asemenea teze, neconforme adevărului științific, slujesc unor transparente mobiluri politice.

Vestigiile trecutului îndepărtat

Rezultatele obținute în campania anului 1981 se înscriu ca o nouă și prețioasă contribuție la o mai completă cunoaștere a diferitelor etape pe care le-a parcurs societatea omenească din spațiul carpato-dunărean și pontic de la începuturile sale și pînă la constituirea celor dintîi formațiuni politice feudale românești. Pentru epoca veche a pietrei, corespunzător primelor manifestări ale activității omenești pe teritoriul României, descoperiri importante s-au făcut pe valea Dunării, la Ciuperceni (jud. Teleorman) și Ostrovul Mare (jud. Mehedinți), ca și la Cladova (jud. Arad). La Cotu Miculinți (jud. Botoșani) s-au găsit cele mai vechi harpoane de pescuit lucrate din corn de cerb ; la Mitoc, în același județ, o piatră cu redarea schitei unui animal a fost apreciată drept cea mai veche manifestare artistică a omului paleolitic cunoscută pînă în prezent în țara noastră.

Săpăturile rezervate epocii neolitice au demonstrat și de data aceasta nivelul cultural și artistic înalt pe care l-au atins comunitățile omenești de pe teritoriul României. În mod cu totul deosebit se remarcă descoperirea, la Parta (jud. Timiș), a unui sanctuar, în care se afla soclul unei statui de lut antropomorfe, descoperire unică în părțile din sud-estul Europei. La fel de interesante se dovedesc și cele peste 20 statuete feminine pictate, aparținînd culturii Cucuteni, apărute într-un vas de lut în așezarea de la Poduri (jud. Neamț) — nouă mărturie că cultura Cucuteni este cea mai reprezentativă cultură a neoliticului european. Unică în felul ei se dovedește și apariția la Grădinile (jud. Olt) a unui vas de lemn păstrat în întregime.

Transformările importante etnoculturale din faza de trecere de la neolitic la bronz, ca și avîntul pe care-l ia societatea epocii bronzului, reprezentată de populația veche tracă, se oglindesc în mod fidel în descoperirile făcute în centrele arheologice de la Ostrovul Corbului (jud. Mehedinți), Odaia Turcului (jud. Dîmbovița), Branet (jud. Olt), Liubcova (jud. Caraș-Severin), Culciu Mare (jud. Satu Mare), Cîndești (jud. Vrancea). Indicii prețioase privind nivelul înalt atins de economia și cultura materială și spirituală a acestei epoci se întîlnesc în produsele economice, bogat ornamentate, din așezarea de la Culciu Mare și în inventarul celor circa 800 morminte de la Cîndești, aparținînd cunoscutei culturi Monteoru.

Mărturiile strălucirii și unității lumii dacice

Cercetarea civilizației geto-dacice, a rădăcinilor și întregii sale evoluții a ocupat un loc de seamă în planul săpăturilor arheologice din anul 1981. Reținem atenția descoperirile din cetățile de la Cotnari (jud. Iași) și de la Bunești (jud. Vaslui), ambele datînd din secolele IV—II î.e.n. Prima se remarcă prin împunătorul său sistem de fortificație, iar cea de-a doua prin valoarea cu totul deosebită a descoperirilor. În același cadru se înscrie și mormîntul princiar de la Cucuteni (jud. Iași) aparținînd secolului IV î.e.n., care se impune prin sistemul lui de construcție, necunoscut pînă acum în lumea geto-dacică. Tot la est de Carpați, la Lozna (jud. Botoșani), se semnalează, într-o turbărie, prezența unui pod de lemn. Descoperiri la fel de însemnate pentru aceeași fază timpurie a culturii geto-dacice s-au făcut în Oltenia, la Cotofenii din Dos și Bizdina (jud. Dolj). Este vorba de două cetăți geto-dacice apărate de ziduri construite din cărămizi de chirpic, tip de fortificație necunoscut în celelalte părți ale Daciei.

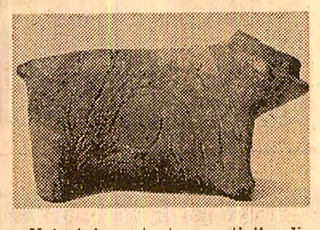

Noi și importante vestigii din epoca Burebista — Decebal au fost scoase la iveală în **davae**-le de pe valea Siretului, de la Brad și Răcătău, la Cîrlomănești și Crăsani (Muntenia), Sprîncenata, Pleașov și Polovragi pe valea Oltului inferior și la cheile Oltețului, Sarmizegetusa dacică, la Cugir, Șura Mică și Lazuri (Transilvania) etc. Varietatea și bogăția materialelor arheologice apărute în aceste așezări, tipurile de fortificații sînt tot atîtea dovezi ale gradului înalt atins de societatea geto-dacică în ultimele două secole dinainte de cucerirea romană. Produsele de import, în cantități deloc de neglijat, sînt o expresie directă a raporturilor reciproce, strînse și permanente, pe care geto-dacii le-au întreținut cu lumea greacă și romană.

Elocvente documente privind conviețuirea daco-romană

Pentru o mai bună cunoaștere a acestor raporturi și a naturii lor, în special a celor statornicite între geți și coloniile grecești vest-pontice, s-au continuat săpăturile la Histria, Tomis, Callatis și Argamum, precum și în teritoriul rural al acestora, la Nuntași și Albești. O mențiune aparte merită descoperirile de la Callatis — Mangalia, constînd dintr-o zonă sacră a orașului antic, cu două altare de piatră, unice prin proporțiile și finețea construcției lor. Tot aici au apărut urmele unei noi incinte a cetății și o serie de statuete de lut colorate, de un mare rafinament și valoare artistică.

Pentru epoca stăpînirii Daciei romane, ca și a caracterului și importanței ei pentru istoria regiunilor noastre, cercetările au vizat atît investigarea unor centre urbane și militare, cît și a unor așezări și **villae rustice**, iar cercetarea **limes**-urilor romane a cunoscut și în anul trecut o amploare deosebită. Rezultate demne de reținut s-au obținut la Sarmizegetusa, Micia, Porolissum,

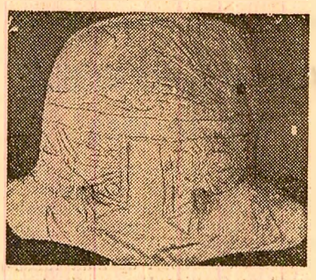

Tibiscum, Apulum, Căsei, Gherla (Transilvania și Banat), Sucidava, Romula, Hinova (Oltenia), Tropaeum Traiani, Histria, Dinogeția, Murighiol (Dobrogea), Galați (Moldova) etc.

Dovezi ale continuității românești

După cum era de așteptat, continuitatea dacică, simbioza daco-romană și etnogeneza românească au constituit preocupări principale în cercetarea arheologică a anului 1981. Săpăturile întreprinse la Locusteni (jud. Dolj), Șura Mică (jud. Sibiu), Enisala (jud. Tulcea) au adus noi dovezi referitoare la populația dacică din provinciile romane ale Daciei, demonstrîndu-se și cu acest prilej că și după cucerire dacii au continuat să reprezinte fondul etnic principal pe întregul teritoriu ocupat de romani. În aceeași măsură au fost urmărite și dovezile privind cultura dacilor din afara granițelor romane (Poienești-Vaslui, Stinca-Botoșani, Cîrligi-Bacău etc.).

Rezultate remarcabile și de mare valoare istorică s-au obținut pentru epoca de continuitate daco-romană postaureliană și pentru definirea culturii și populației vechi românești. În această privință rezultate deosebite s-au înregistrat în săpăturile de la Cireșanu, Budureasca, Șirna, Vedea, Pietroasele, Slon, Radovanu (Muntenia), Gropșani (Oltenia), Valea Seacă — Bîrlad, Lozna (Moldova), Sighișoara, Bratei, Alba Iulia (Transilvania). Am remarca și de data aceasta impresionantele descoperiri de la Valea Seacă — Bîrlad, reprezentate de cele peste 500 morminte cu inventare bogate și variate și o vastă așezare din secolele IV—V e.n., cu ateliere de prelucrare a osului, unice în toată aria de răspîndire a acestei culturi.

Necropola veche românească din secolele IX—X de la Alba Iulia se înscrie în rîndul celor mai elocvente dovezi de continuitate și statornicie românească din Transilvania. Semnificația istorică cu totul remarcabilă a acestei descoperiri iese în evidență cu atît mai mult cu cît ea se află într-o legătură directă și intimă cu vechiul oraș Apulum. O continuitate etno-culturală daco-romană și apoi veche românească de la marele centru militar și civil Apulum și pînă la cetatea Bălgradului și Alba Iulia de astăzi, așa cum ni se înfățișează ea în lumina noilor cercetări arheologice, se dovedește încă o dată a fi o realitate și un adevăr istoric de netăgăduit.

Arheologia feudală, creație a anilor de după 23 August, a înregistrat și în campania din 1981 succese remarcabile. De un deosebit interes s-au dovedit și de data aceasta descoperirile din necropola și așezarea întărită de la Dridu — Metereze (secolele XI—XIII), singurele de acest fel cunoscute pînă în prezent, acoperind una din lacunele, de mult timp resimțită, ale istoriei acelei vremi din Muntenia. Date interesante pentru aceeași perioadă au furnizat și săpăturile de la Gornea (jud. Caraș-Severin) și Sînnicolau de Beiuș (jud. Bihor). Săpăturile întreprinse la Giulești (jud. Neamț), Vorniceni (jud. Suceava), Vaslui, Nufărul (jud. Tulcea), Cetățeni (jud. Argeș), București, Tîrgoviște etc. aduc un plus de informații, unele dintre ele de un interes istoric major, privind diferitele componente ale civilizației medievale românești, reliefînd mai clar importanța contribuției a românilor la constituirea civilizației medievale din părțile de sud-est ale Europei.

(În fotografii – vase neolitice descoperite pe Valea Mostiștei de arheologul Done Șerbănescu)

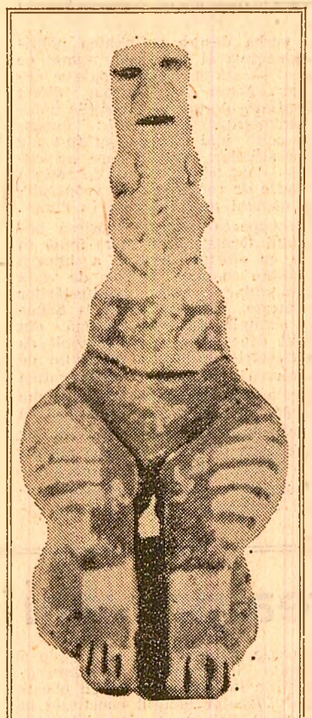

Statuetă descoperită la Poduri–Neamț

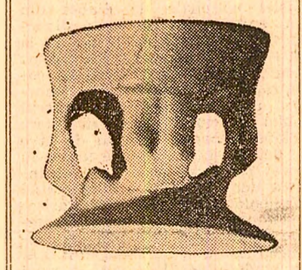

„Hora de la Bereşti"

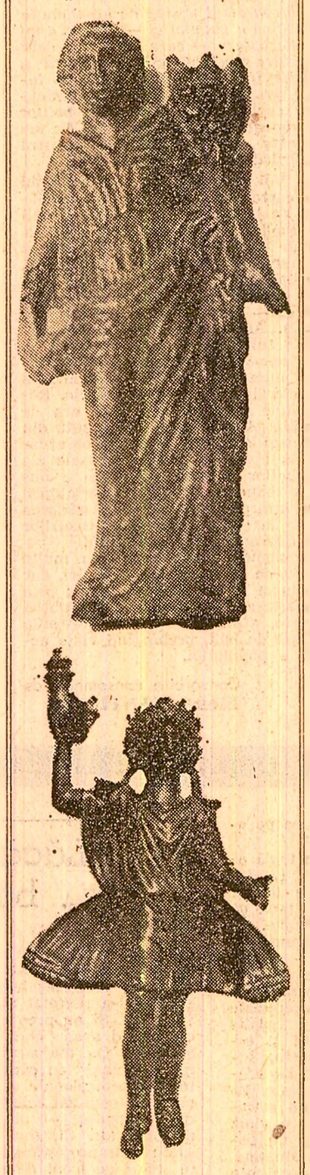

Două dintre statuetele descoperite la Micia

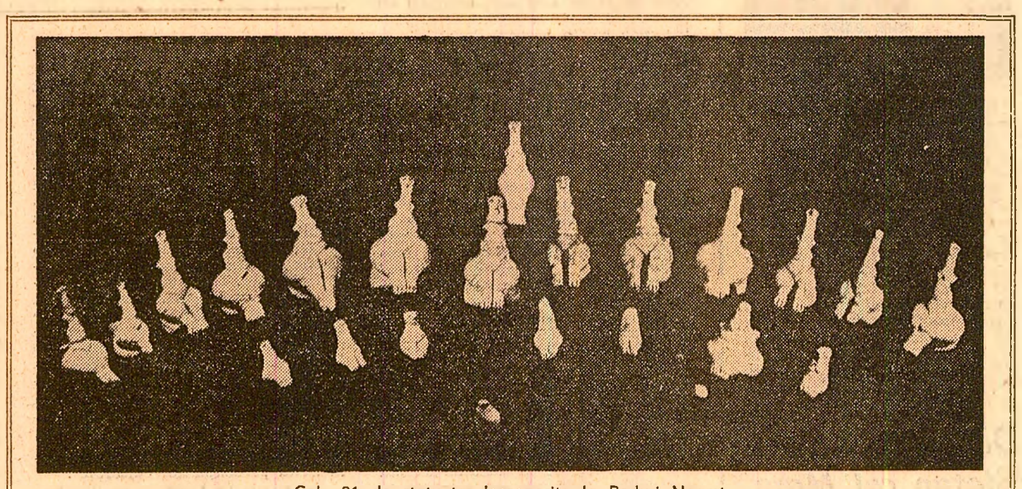

Cele 21 de statuete descoperite la Poduri–Neamț

Noi frumuseți cucuteniene

„Peste puțină vreme, în 1984, se vor împlini o sută de ani de la descoperirea culturii Cucuteni, considerată, pe drept cuvînt, o culme a eneoliticului european. Este, fără îndoială, singura cultură preistorică din Europa care poate rivaliza în epocă cu civilizațiile din Orientul Apropiat. După aproape un secol de cercetări asidue se părea că surprizele nu mai pot apărea. Dar în anul 1978 a fost descoperită la Poduri, județul Neamț, o stațiune arheologică de excepție (12 000 mp). Cele nouă straturi de vestigii arheologice corespund celor nouă sate care au existat aici în perioada cuprinsă între anii 4000—2600 î.e.n. — ne scrie arheologul DAN MONAH de la **Muzeul de istorie din Piatra Neamț.**

În campania de săpături din 1981, într-un strat datat în primul sfert al mileniului IV î.e.n., a fost descoperită o adevărată „moară". Într-o construcție din lemn și chirpici se aflau cinci rîșnițe mari, ridicate pe socluri și protejate cu o ramă de lut prevăzută cu un uluc prin care se evacua făina rîșnită. În aceeași construcție, în apropiere, se aflau patru „silozuri" construite din lut, înalte de aproape un metru, în care a fost descoperită o mare cantitate de cereale carbonizate ; toate acestea probează înaltul nivel al tehnologiei agrare atins atunci de populațiile de agricultori de pe teritoriul țării noastre.

A doua descoperire a fost făcută într-un sanctuar datat în jurul anului 4000 î.e.n. În apropierea unei vetre au fost găsite resturile unui vas de mari dimensiuni, protejat de un alt vas așezat cu gura în jos. În primul vas se aflau 21 de statuete feminine din ceramică și 14 tronuri rituale din lut ars. O parte din statuete sînt splendid pictate cu culoare roșie. Figurinele, reprezentînd divinități ale comunității de la Poduri, par să demonstreze o anumită ierarhizare. Una dintre ele, probabil cea mai importantă, are mîna sprijinită de obraz în cunoscuta poziție a „Gînditorului" de la Hamangia. Complexul ritual de la Poduri se înscrie printre cele mai importante descoperiri de acest gen din Europa, oferind excepționale informații despre viața spirituală a comunităților din mileniul IV î.e.n."

„Hora de la Bereşti"

„Vasul-suport cu patru siluete antropomorfe, în formă de horă, descoperit în anul 1981, la Berești, este cel de-al doilea exemplar întregibil de acest gen, după cunoscutul vas de la Frumușica (prevăzut cu șase siluete feminine), sau cea de-a șasea descoperire de acest fel din întreaga Moldovă, bineînțeles, dacă avem în vedere numai pe cele publicate — ne relatează descoperitorul lui, arheologul dr. ION T. DRAGOMIR, de la **Muzeul județean de istorie Galați.**

Socotim că nu este exclus ca aceste veritabile scene de dans, cu cariatidele dispuse în cruce (ce alcătuiesc vasul) să aibă unele tangențe sau să reprezinte anumite simboluri cosmologice strîns legate de concepția celor patru direcții sau anotimpuri. Este plauzibil să acceptăm prezența acestor „hore" plastice drept anumite ipostaze din ceremonialul practicilor specifice dansului ritual, executate fie cu prilejul depunerilor ofrandelor sau prinosurilor din primele roade ale pămîntului și ale animalelor, fie în legătură cu un alt ritual similar, de depuneri de ofrande ca prim sacrificiu adus forțelor naturii de care depindea în mare măsură atunci însăși viața comunității neoeneolitice."

Podul dacic de la Lozna

Începînd cu anul 1976, în săpăturile întreprinse în turbăria de la Lozna (Botoșani) au apărut resturile unei construcții de lemn ; în anii 1980—1981 s-a dezvelit un pod cu lungimea de 87 metri. Este o parte a unui pod datînd din secolele II—III e.n., care în epoca amintită avea o lungime totală de 360 metri, legînd malurile riulețului Bahna.

Cercetările întreprinse de arheologii SILVIA TEODOR (Iași), PAUL ȘADURSCHI (Botoșani) și DAN DRĂGUȘ (București) au stabilit că este vorba de un pod flotabil, alcătuit din mănunchiuri de fascine dispuse ordonat peste care s-au așezat rînduri de bușteni fasonați. Sistemul de construcție permitea podului să se ridice odată cu apele riulețului sau să coboare odată cu diminuarea debitului de apă, putînd fi folosit astfel în orice perioadă a anului. Lat de aproape 5 metri, gros de aproape 1.5 metri, podul era legat prin bîrne care-l străpungeau pe margini, din loc în loc, de sus în jos, asigurîndu-i stabilitatea. Pentru construirea lui au fost folosite peste 300 metri cubi de material lemnos.

Unic în Europa acelui timp, podul este o mărturie peste secole a ingeniozității meșterilor constructori daci, ca și a vechimii și continuității unor tehnologii de lucru, de îmbinare a bîrnelor etc. Iar prin aceasta — o nouă dovadă a vieții neîntrerupte în vatra dacică strămbună.

„Jupiter de la Potaissa"

„Săpăturile arheologice din castrul Legiunii a V-a Macedonica de la Potaissa (Turda) au fost deosebit de fructuoase — ne scrie arheologul MIHAI BĂRBULESCU de la **Institutul de istorie și arheologie din Cluj-Napoca** — obținîndu-se date prețioase asupra aspectului uriașei fortificații și descoperindu-se piese de mare valoare. Cercetările din clădirea comandamentului (principia), continuîndu-le pe cele din campaniile anterioare, au precizat planul edificiului care, ocupînd o suprafață de 121x72 m, se dovedește a fi una din cele mai mari clădiri de comandament cunoscute în Imperiul roman. Aici a mai fost descoperit, printre altele, un altar votiv pus de soldatul Aurelius Muca, antroponim tracodacic atestat pentru prima oară în inscripțiile din Dacia, mărturie elocventă a recrutării locale în legiune și a participării autohtonilor la crearea civilizației daco-romane.

Una din încăperile „principiei" a rezervat surpriza descoperirii uneia din cele mai remarcabile opere de artă din Dacia romană : o statuetă de bronz înfățișîndu-l pe Jupiter, realizată în secolul al II-lea e.n. ; perfect conservată, statueta are soclul ornamentat cu incrustație de argint și aramă. Piesele menționate, de excepțională valoare documentară, artistică și muzeală, au intrat în patrimoniul muzeului turdean și au fost de curînd expuse într-o sală specială".

Statuetele de la „Micia"

În castrul roman de la Micia (Vețel-Hunedoara) arheologul LIVIU PETCULESCU de la **Muzeul de istorie al Republicii Socialiste România** a descoperit în anii 1980—81 trei noi statuete de bronz, reprezentînd un amoraș (5 cm înălțime), zeița Fortuna (6 cm) și un lar (divinitate romană) dansînd (15 cm). Ultima piesă, de mare frumusețe și finețe a execuției, îndreptățește aprecierea că, în categoria sa, este una din cele mai reușite reprezentări plastice din întreg Imperiul roman.

În anul 1981 s-au mai descoperit aici două inscripții deosebit de valoroase. Prima datată în anul 140 e.n. în vremea lui Antoninus Pius, forma probabil baza unei statui imperiale. Cea de-a doua, pusă în onoarea împăratului Traianus Decius, în anul 250 e.n., este una dintre puținele inscripții ce ne-au parvenit din ultima perioadă de stabilizare a situației în Dacia înaintea „retragerii aureliene".

În inima Cîmpiei Române — o așezare fortificată autohtonă din secolele XI-XIII

În punctul „La Metereze" din comuna Dridu, județul Ialomița, arheologul VIORICA ENĂCHIUC-MIHAI de la **Oficiul pentru patrimoniul cultural național al județului Giurgiu,** a descoperit, în cadrul celor trei campanii arheologice (1979—1981), 7 niveluri de locuire eșalonate pe o perioadă îndelungată : 6 500 î.e.n. — secolul al XVII-lea e.n. În campania arheologică a anului 1981, cercetările au fost axate, în special, asupra studiului detaliat referitor la așezarea și fortificația din secolele XI—XIII, aducîndu-se noi precizări în legătură cu lupta poporului român împotriva ultimului val al populațiilor migratoare : pecenegi, cumani și tătari.

Pînă la această descoperire — ne scrie Viorica Enăchiuc-Mihai — se considera că în Cîmpia Română, la venirea pecenegilor și cumanilor în secolele XII—XIII, o mare parte din populația românească de aici s-a retras în munți. Pe baza cercetărilor de la Dridu se poate afirma că în fața acestei primejdii românii din Cîmpia Dunării nu **s-au** retras în munți, ci au organizat apărarea teritoriului prin ridicarea de fortificații.

Descoperirea fortificației de la Dridu în centrul Cîmpiei Române și într-un punct important determinat de confluența principalelor riuri — Ialomița și Prahova — îi definește pe locuitorii din secolele XI—XIII drept parte a unei populații statornice, stabile, puternice, atestînd, deopotrivă, existența unei formațiuni statale cu o armată permanentă.

La jumătatea secolului al XIII-lea, cînd primejdia năvălirii tătarilor este temporar stăvilită, românii abandonează fortificația de la Dridu și întemeiază în acest punct o așezare pe circa 10 ha cu înflorire maximă între secolele XIV — XVII ; după secolul al XVII-lea locuitorii își ridică locuințe în actuala vatră a satului Dridu.

Chiar și numai descoperirile înfățișate aici pun limpede în lumină adevărul că **1981 a fost un an în care strădaniile arheologilor noștri au dat la iveală, din această uriașă arhivă care este pămîntul țării, remarcabile mărturii ale vechimii civilizației înflorite pe meleagurile noastre, ale forței poporului român de a înfringe adversitățile istoriei, de a sta neclintit aici ca un stejar puternic peste vitregiile vremurilor, de a împodobi pămîntul strămoșesc cu durabile creații, purtînd inconfundabila pecete a felului său de a fi și a gîndi.**

Bogăția și însemnătatea descoperirilor arheologice din anul trecut, ca deatîtea și din cei anteriori, stă mărturie, deopotrivă, remarcabilului avînt pe care îl cunoaște în acest răstimp bogat în împliniri al țării cercetarea arheologică, al prețuirii cu care este ea înconjurată în societatea noastră. După cum își vădește o dată mai mult rodnicia noua orientare dată cercetării arheologice – de a contribui cu mijloacele specifice ale acestei discipline științifice la rezolvarea marilor probleme ale istoriei naționale, la cunoașterea momentelor și epocilor fundamentale ale trecutului național.

În același timp, noile descoperiri constituie răspunsul cercetării de specialitate la indemnurile conducerii partidului și statului nostru, ale tovarășului Nicolae Ceaușescu, de a se intensifica eforturile pentru sporirea bazei documentare a istoriografiei noastre, al valorificării acesteia în vederea combaterii unor teze și aserțiuni false sau denigratoare privind formarea poporului român, rolul și locul său în istoria acestor părți de lume, în istoria universală, permanența și continuitatea sa. Îndemnuri care, neîndoielnic, impulsionează și orientează înspre zone și mai fertile lucrarea prezentă și viitoare a arheologilor, a istoricilor noștri în general.

Anchetă realizată de
Silviu ACHIM

FAPTUL DIVERS

Idee inspirată

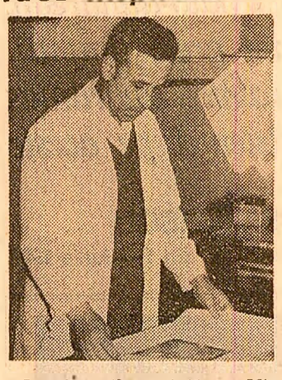

Imaginea îl prezintă pe Mitache Nițescu, cîștigătorul întrecerii cu cei mai buni zincografi ai țării, care și-a ridicat meseria la rang de artă. Nu întîmplător lucrează la „Arta grafică", întreprindere care își onorează ea însăși titlul de frunтașă pe ramură. Alături de acest artist în meserie, într-un foto-album — inspirată idee — editat de Comitetul uniunii sindicatelor din presă, poligrafie și edituri sînt reunite zeci și zeci de alte imagini care surprind, la locurile lor de muncă, linotipiști, tipăritori, zețari, legători. Într-un cuvînt, oameni ce aduc la lumină gîndurile scrise.

Din vremea lui Ștefan cel Mare

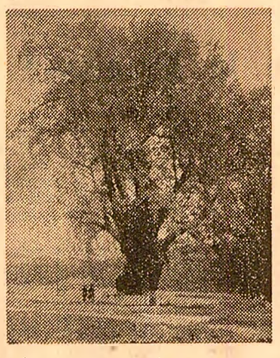

În urma unei furtuni puternice, cu descărcări electrice, gigantic plop de la Rafaila, comuna Todirești, județul Vaslui, a avut mult de suferit. Deși în vîrstă de peste 500 de ani, fiind „contemporan" cu... Ștefan cel Mare, măsurile speciale luate de localnici pentru îngrijire și ocrotire, ca și vigoarea pămîntului în care și-a înfipt rădăcinile de veacuri, l-au făcut să reînnoiască, așa cum se vede și în imaginea trimisă de fotoreporterul P. Lazăr. Și așa continuă să stîrnească curiozitatea turiștilor, mai cu seamă prin circumferința trunchiului, de 14 metri.

„Bravo, colega!"

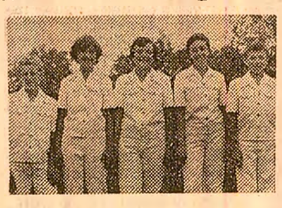

Printr-o scrisoare, mama unui copil din București adresează cele mai călduroase mulțumiri echipajului „Sanitarii pricepuți" de la școala din Finteușu Mare, județul Maramureș. În timpul unei călătorii spre Vatra Dornei, copilul ei s-a îmbolnăvit grav și „sanitarii pricepuți" i-au acordat tot ajutorul. Ajutor salvator, care l-a făcut pe medicul chemat apoi la fața locului să-i spună unuia dintre ei : „Bravo, colega !".

Coincidența a făcut ca, odată cu scrisoarea femeii din București, în satul maramureșean să ajungă încă o veste : din cele 41 de echipaje prezente în faza finală a concursului republican „Sanitarii pricepuți", primul loc să fie ocupat de aceiași școlari maramureșeni. Să notăm aici numele lor : Corina Ionescu, Marcela Dumitraș, Marina Cristea, Ioan Coteț și Augustin Avram.

Meritâ !

Embleme sentimentale

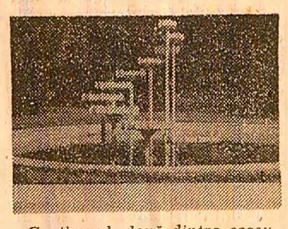

Cu timpul, două dintre ceasurile publice ale Brăilei au devenit embleme sentimentale ale orașului. Primul dintre ele, de o vîrstă cu bunicul, ajuns la aproape 80 de ani, este construit din metal și se află chiar în centrul Brăilei. Cel de-al doilea, mai tînăr, ca orice nepot care are un bunic, este cel din Grădina mare. El are cadranul decorat cu sute și sute de flori. În preajma sa — cum se poate observa și din fotografia realizată de Gh. Grozea — a fost construită o frumoasă fîntînă arteziană. Pe cele zece trepte ale fîntînii apa curge încet-încet, parcă marcînd clipele care trec prin inima subterană a ceasului floral.

Rubrică realizată de
Petre POPA
cu sprijinul corespondenților „Scînteii"

Activitatea politico-educativă și culturală — la nivelul cerințelor și potențialului de creație ale satului

Însemnări pe marginea unei inițiative din județul Buzău, integrată Festivalului național „Cîntarea României"

„Pînă acum nu s-a mai văzut la Săhăteni o acțiune de o asemenea amploare. Gîndiți-vă : 2 000 de oameni într-o duminică pe stadion, care devenise neîncăpător. Locuitorii nu știau ce să urmărească mai întîi. Pe scenă — brigăzi artistice, coruri, dansuri, din toate localitățile consiliului unic agroindustrial ; pe stadion, echipele sportive își disputau întrecerea. Aveam și orchestră. Ce mai, o sărbătoare în toată regula, de care mult timp o să se vorbească la Săhăteni și în comunele din împrejurimi".

Cuvintele de mai sus aparțin tovarășului **Petre Dumitru**, organizatorul de partid al consiliului unic agroindustrial Săhăteni. Ele se referă la faza pe consilii unice a unui **concurs al mișcării artistice și sportive de masă organizat la nivelul județului și dotat cu „Cupa consiliului unic agroindustrial de stat și cooperatist"**. Aprecierile de mai sus, eventual cu mici modificări, se potriveau și pentru ceea ce, în aceeași duminică, se petrecea la Smeeni și la Stîlpu, la Pîrscov sau Pogoanele, unde avea loc aceeași fază a concursului.

Dar mai întîi să vedem ce reprezintă această acțiune de masă și ce urmărește ea? „Este vorba despre o inițiativă a biroului comitetului județean de partid, ne spune tovarășa **Maria Lazăr**, secretar al comitetului județean de partid. O acțiune de care ne-am ocupat îndeaproape și care a dat, apreciem noi, rezultate bune. În fond, este un concurs integrat în cadrul Festivalului național „Cîntarea României", care cuprinde acțiuni politice, culturale și sportive de masă. De ce l-am organizat? Două sînt motivele. În primul rînd, în cadrul Festivalului național „Cîntarea României" vara se organizau mai puține acțiuni, fazele de concurs fiind planificate mai ales primăvara și toamna. În mod firesc, în sezonul cald se observa o scădere a activității culturale. Concursul despre care este vorba vine să suplinească această deficiență. Apoi, am constatat că în cadrul festivalului era o tendință din partea factorilor locali de a se orienta către acele formații care aveau șanse de a promova în fazele următoare — ceea ce, implicit, afecta baza de masă a activității cultural-sportive de la sate. Acum, regulamentul este astfel conceput, încît contribuie tocmai la lărgirea bazei de masă a concursului".

Într-adevăr, discutînd cu factorii de răspundere din comune, toți au fost unanimi în a aprecia că numărul formațiilor a crescut considerabil, că activitatea politico-educativă, culturală și sportivă s-a diversificat, anume că această acțiune determină **o creștere considerabilă a rolului consiliilor unice în desfășurarea activității politico-culturale și sportive, implicîndu-le mai profund în organizarea și conducerea unitară a muncii educative și sportive de masă** — preciza tovarășul **Nicolae Blidaru**, organizatorul de partid al consiliului unic agroindustrial Buzău. Pînă acum consiliul unic cam neglija asemenea aspecte care îi revin în modul cel mai direct. Cînd era vorba despre activitatea politico-educativă și culturală numai ce auzeai — „să se ocupe școala și căminul". Acum s-au ocupat direct organizația de partid, consiliile unice agroindustriale. Rezultatul : formațiile cele mai multe au fost ale cooperativelor agricole care au cuprins — un adevăr demn de reținut — cadre de conducere ale cooperativei, oameni care lucrează în cîmp".

Preocuparea pentru sporirea numărului formațiilor a mers mînă în mînă cu efortul pentru a integra realitățile comunei, faptele de viață ale sătenilor în cadrul manifestărilor organizate. Iată, de pildă, la Săhăteni acțiunile fazei pe comună din cadrul concursului s-au contopit cu manifestările culturale prilejuite de încheierea secerișului. Cooperativa agricolă obținuse o producție medie de 3 960 kg la hectar la grîu și 5 200 la orz, depășind cu 200 kg la hectar prevederile planului. Brigada artistică a cîntat faptele de muncă ale cooperatorilor, întreg programul cultural și sportiv constituindu-se într-o sărbătoare a fruntașilor în muncă, dar a dat și riposta cuvenită lucrului de mîntuială, îndemnînd la o activitate productivă tot mai rodnică în viitor.

La apariția acestor rînduri, concursul județean dotat cu trofeul „Cupa consiliului unic agroindustrial de stat și cooperatist" s-a încheiat.

Folosul său esențial constă în faptul că, în prezent, în comunele județului există multe formații nou create, că viața culturală a satului s-a îmbogățit considerabil, că înseși posibilitățile de a participa la Festivalul național „Cîntarea României" sînt mai mari ca oricînd. Dacă ar fi să ne referim la un singur consiliu unic agroindustrial — cel din Buzău — se cuvine menționat faptul că aici s-au înființat în vara aceasta două coruri ; cît privește corul de tradiție de la Săgeata parcă a renăscut ; la Mărăcineni și Robeasca ființează acum cîte un grup vocal ; complexul de taurine Scurtești dispune de o brigadă artistică proprie ; pe raza consiliului s-au înființat trei formații muzical-literare, două formații de instrumente muzicale, ca să nu mai vorbim de echipele sportive. Să înmulțim numărul acestor formații cu cel al consiliilor unice și vom avea o imagine vie a ceea ce a adus acest concurs în viața satelor buzoiene — creșterea substanțială a numărului de formații cultural-artistice și sportive, avîntul susținut al activității politice și cultural-educative, amplificarea și diversificarea sa. Și, poate ceea ce este mai important decît toate la un loc, este faptul că activitatea cultural-educativă și sportivă nu a cunoscut pauză, că s-a integrat firesc în viața satului, chiar și în acest sezon de muncă intensă. Ceea ce în fond a fost și rațiunea de a fi a inițiativei comitetului județean de partid asupra căreia ne-am oprit în rîndurile de mai sus.

Paul DOBRESCU
Stelian CHIPER

A cunoaște înseamnă a putea preveni

OMUL ȘI VIAȚA RAȚIONALĂ

Epoca contemporană se caracterizează, pe lîngă o serie de progrese în toate domeniile socio-economice, paralel cu prosperitatea economică și printr-o patologie specifică. Astfel, ateroscleroza, care înglobează 50—55 la sută din cauzele de mortalitate ale epocii noastre (prin formele sale clinice — infarct miocardic, hemoragie cerebrală, arteriopatia membrelor inferioare), a ajuns și în rîndul populației din țara noastră prima cauză de mortalitate (46 la sută din toate cazurile de mortalitate). Infarctul miocardic este în prezent de trei ori mai frecvent la populația sub 40 de ani decît în urmă cu 30 de ani.

Alte boli degenerative ocupă, de asemenea, și la noi în țară, un loc din ce în ce mai mare : dislipemiile 14 la sută, diabetul zaharat a ajuns de la 0,2 la sută cît era în anul 1938 la 3,2 la sută în prezent. Aceste probleme s-au aflat și pe ordinea de zi a ședinței de lucru organizate la București, în luna iulie a.c., de către **Asociația europeană de diabetologie**. Grupul de studiu asupra educației bolnavilor cu diabet zaharat din cadrul acestei asociații internaționale, reputați specialiști din țară și străinătate au dezbătut o serie de aspecte legate de nutriție și boli metabolice. Una din concluziile cele mai importante a fost — așa cum ne preciza prof. dr. docent **Iulian Mincu** — problema educației în domeniul sanitar și în special al alimentației, motivarea clară de către personalități științifice din R.F.G., Elveția, R. P. Ungară, R. P. Polonă, R. D. Germană, R. P. Bulgaria etc. a necesității prevenirii în masă a bolilor cardiovasculare și mai ales a bolilor metabolice cu o largă răspîndire. Cei 25 de diabetologi din diferite țări au insistat asupra găsirii unor soluții cît mai adecvate pentru educația sanitară a populației, pentru că a fi înarmat cu informațiile necesare înseamnă, și după părerea acestor specialiști, a putea preveni unele boli severe și foarte frecvente.

Argumente elocvente în acest sens ne-au fost oferite de dr. **RADU LICHIARDOPOL**, cercetător științific la Clinica de nutriție și boli metabolice din București.

— Faptul că aceste boli cu largă răspîndire, adevărate „boli ale secolului", cum sînt obezitatea, bolile cardiovasculare, diabetul, afectează populația la vîrste din ce în ce mai tinere, în perioada de maximă creativitate, că ele au un impact socio-economic însemnat a determinat o intensificare a preocupărilor pentru combaterea frecvenței acestor boli, preocupări care au început să fie nu numai ale sectorului medical, ci și ale unor organisme politice și economice la nivel statal și chiar internațional. În S.U.A., de exemplu, o comisie a Senatului, împreună cu un grup de experți nutriționiști, a lansat relativ recent un program de măsuri vizînd alimentația corectă, rațională, prin care se aprecia că se va reuși reducerea cu 80 la sută a frecvenței obezității și cu 25 la sută a suferințelor inimii (cardiopatiilor ischemice). În cazul în care acest scop va fi atins se estimează o economie de 35 miliarde dolari anual în ce privește cheltuielile cu tratarea bolnavilor și beneficii de 100 miliarde dolari pe an prin prevenirea îmbolnăvirilor.

— Asemenea estimări pornesc de la rezultatele pozitive certe, obținute prin adoptarea unei atitudini conștiente a celor predispuși la diferite boli ? Ce exemple ne puteți da ?

— Studii privind mortalitatea (raportată la 100 000 oameni) efectuate la cererea unor societăți de asigurare pe grupe de persoane cu greutate normală în comparație cu grupe de persoane cu exces ponderal au demonstrat următoarele : dacă la cei cu greutatea normală rata mortalității prin angină pectorală (boală cardiovasculară relativ răspîndită) era de 16 la sută, la grupul de persoane cu un exces ponderal de numai 20 la sută frecvența mortalității prin angină pectorală se dubla. Dacă în lotul celor cu greutate normală hemoragia cerebrală atingea cifra de 70/100 000, la cei cu exces ponderal de 25 la sută mortalitatea prin hemoragie cerebrală atingea 170/100 000. În ce privește diabetul, la normoponderali el dădea o mortalitate de 40/100 000, iar la persoane cu un exces ponderal de peste 25 la sută afecta 171/100 000, pentru că este un lucru cunoscut că frecvența diabetului zaharat crește paralel cu obezitatea.

— În ce măsură diabetul zaharat este o boală care poate fi prevenită ?

— Diabetul zaharat de maturitate, a cărui prezență maximă este între 50—60 ani, reprezintă 90 la sută din totalitatea cazurilor de diabet zaharat și are frecvența strîns legată de obezitate. Se consideră că la baza apariției acestei boli se află o predispoziție, transmisă genetic, de a dezvolta intoleranța la glucoză în condițiile în care se asociază obezitatea. Diabetul zaharat constituie în prezent a treia cauză de mortalitate în lume, după bolile cardiovasculare și cancer. În anul 1976 specialiștii Comisiei naționale de diabet din S.U.A. apreciau că frecvența diabetului se accelerează de la un an la altul, încît dacă nu se vor lua măsuri eficiente (între care alimentația corectă, rațională, ocupă un loc primordial) se va ajunge ca în viitorul apropiat un om din cinci să sufere de diabet zaharat. Pornind de la o serie de cercetări, în unele țări s-au elaborat programe de măsuri cu indicarea unei structuri a alimentației fundamentată științific. Popularizarea prin mass-media a acestor criterii de alimentație rațională s-a soldat în ultimii ani, de pildă, în S.U.A. cu o scădere de 21 la sută a ratei de deces prin boli cardiovasculare.

— Programul nostru de alimentație științifică a populației — proiect aflat în dezbatere — care are la bază cercetări efectuate atît la noi, cît și în alte țări, își propune același lucru : prevenirea — printr-o alimentație corectă — a frecvenței bolilor metabolice și cardiovasculare. Ce argumente oferă cercetarea noastră științifică ?

— Voi răspunde cu un exemplu din cercetările efectuate de specialiști de la Clinica de nutriție și boli metabolice, sub conducerea prof. dr. Iulian Mincu. Studiul a fost făcut pe un număr de 10 000 de dislipidemici, persoane care au în sînge un procent crescut de colesterol și — sau numai — trigliceride (grăsimi în sînge). Acest grup mare a fost urmărit timp de 10 ani, perioadă în care respectivii bolnavi au fost „tratați" numai cu ajutorul alimentației corecte și nu prin medicamente. Rezultatele au fost, așa cum era de așteptat, foarte bune : 50 la sută din membrii grupului aflați în observație au ajuns la valori normale ale grăsimilor în sînge, ceea ce a dus la o reducere de 2,5 a mortalității prin infarct miocardic și la scăderea cu 35 la sută a frecvenței cazurilor noi de cardiopatie ischemică.

Asemenea studii se fac în multe clinici de la noi și din alte țări, dar concluzia este evident aceeași : prin cunoașterea principiilor alimentației corecte, științifice, pot fi prevenite o serie de boli, prelungind viața activă a populației.

Convorbire consemnată de
Elena MANTU

O valoroasă operă critică în slujba culturii românești

Șerban Cioculescu este primul mare clasic al criticii literare românești care atinge, în plină vitalitate creatoare, vîrsta de 80 de ani. Prezent cu regularitate de metronom în „România literară" și „Ramuri", colaborînd în același timp la alte publicații literare (a deținut pînă de curînd rubrici și la „Flacăra" și „Luceafărul") ori cotidiane, studiind zilnic în Biblioteca Academiei, criticul octogenar este un strălucit exemplu de muncă și disciplină pentru întreaga breaslă a confraților. Opera sa, impunătoare și de o calitate superioară, este, în egală măsură, rezultatul talentului și al unei conștiințe pilduitoare.

S-a născut la 7 septembrie 1902 în București, din părinți olteni : tatăl, inginerul Nicolae Cioculescu, era fiu de țărani din Bălțații de Jos, Mehedinți, iar mama, Constanța Milloteanu, era din Floreștii Doljului. Rămas orfan de ambii părinți cînd n-avea nici 12 ani, copilul este luat de bunicii dinspre mamă și-și petrece adolescența și tinerețea la Turnu Severin, unde absolvă și prestigiosul liceu „Traian", unde pune bazele unei pregătiri intelectuale temeinice și riguroase. În remarcabilele **Amintiri** criticul evocă cu înaltă prețuire și cu multă dragoste universul Severinului de altădată, amintindu-și cu devotament de atîția străluciți profesori și colegi, mulți deveniți de notorietate națională. Facultatea de litere o face la București, devenind profesor de franceză, cîțiva ani, la Găești. Ceva mai tîrziu se specializează la Paris. Debutează ca tînăr student la „Facla literară" condusă de N.D. Cocea, care-i încredințează cronica literară. Avea doar 21 de ani, dar se impune repede ca unul dintre cei mai redutabili, mai exigenți comentatori de literatură. Și-a dorit, de la început, să fie un critic independent, neafiliat, spre a-și exprima, în deplină libertate a conștiinței, opiniile. A rămas mereu, spre onoarea sa, „nealiniat". Era considerat, cum ni se destăinuie, un critic „periculos", căci alerga să-și procure cărțile spre a-și întocmi recenziile înainte de a le primi de la autori (cu dedicația de rigoare, desigur), spre a nu-și crea obligații. Astfel scrie, cu o exigență devenită notorie, rămasă astfel în permanență, despre principalii scriitori ai epocii interbelice, despre care formulează judecăți de valoare mai totdeauna exacte, cele mai multe dintre ele rezistînd pînă astăzi. Este sigur că nimeni nu va putea ignora textele critice despre Arghezi, Blaga, Barbu, Bacovia, I. Vinea, Al. Philippide, Sadoveanu, Rebreanu, Camil Petrescu, Cezar Petrescu, Hortensia Papadat-Bengescu, Gib Mihăescu, Nicolae Iorga, Mircea Eliade, G. Ibrăileanu, E. Lovinescu, G. Călinescu, Tudor Vianu, Eugen Ionescu, Vladimir Streinu, Pompiliu Constantinescu, Perpessicius etc. publicate în unele din principalele reviste literare ale epocii : „Facla literară", „Săptămîna muncii intelectuale și artistice", „Viața literară", „Vremea", „Kalende", „Adevărul", „Adevărul literar și artistic", „Revista Fundațiilor", „Tribuna poporului" ș.a. Numai între 1923—1947, rezultă dintr-o bibliografie alcătuită de prof. Sevastia Bălăsescu din Turnu-Severin (ca un omagiu adus de severineni ilustrului concetățean cu prilejul împlinirii a 75 de ani), Șerban Cioculescu a publicat peste o mie de recenzii, cronici, articole, eseuri. Nu știm foarte exact, dar dintr-un calcul estimativ, după 1956 pînă astăzi (între 1947 și 1956 a fost din nefericire pentru cultura noastră în situația de a nu putea publica) criticul și-a adăugat la bibliografie o producție triplă.

Timp de circa 4 decenii, Șerban Cioculescu a tipărit un important număr de cărți, pe care le putem considera, fără rezerve, de referință : **Viața lui I.L. Caragiale** (1940, o biografie rămasă, pînă astăzi, etalon al genului), **Aspecte lirice contemporane** (1942, care conține studiile despre poeți publicate în „Revista Fundațiilor") ; **Istoria literaturii române moderne** (1944, în colaborare cu Tudor Vianu și Vladimir Streinu, în care Cioculescu se ocupă de pașoptiști și post-pașoptiști) ; **Dimitrie Anghel** — Viața și opera (1945, teză de doctorat în litere) ; **Introducere în poezia lui Tudor Arghezi** (1946, cu analize subtile ale poemelor argheziene, neegalată încă ; în 1975 i-a adăugat un capitol despre poezia nouă a lui Arghezi) ; **Varietăți critice** (1966) ; **I.L. Caragiale** (1967, o sinteză a vieții și operei marelui autor satiric reluată în germană : I.L. Caragiale : Leben und Werke, în 1971) ; **Medalioane franceze** (1971, remarcabile exegeze despre scriitori clasici și contemporani francezi) ; **Aspecte literare contemporane** (1972, în care adaugă, la cartea despre poeți din 1942, aspecte epice și aspecte critice) ; **Itinerar critic** (vol. I, 1973 ; II, 1976 ; III, 1979) ; **Amintiri** (1974, reluate cu importante adaosuri în 1981) ; **Caragealiana** (1975, conținînd studii despre viața și opera celor doi principali reprezentanți ai „dinastiei literare Caragiale" : Ion Luca și Matei) ; **Prozatori români. De la Mihail Kogălniceanu la Mihail Sadoveanu** (1979).

Parcurgînd, fie și sumar, ceea ce a scris criticul, ajungem ușor la constatarea că, fără să fi alcătuit în mod premeditat o istorie a literaturii române, în realitate o asemenea carte poate fi oricînd alcătuită, căci nu există scriitor român important, începînd cu cei vechi (a scris pagini rezistente despre Neculce, Ureche, Miron Costin, D. Cantemir etc.) și terminînd cu contemporanii, despre care să nu fi scris. Iar ceea ce a scris Șerban Cioculescu poartă însemnele durabilității, pentru că exegetul este un cititor extrem de atent, respectă cu strictețe realitatea textului, nu „inventează" opera, ci se mulțumește să-i constate existența, să-i fixeze diagnosticul și s-o califice axiologic. Exeget aplicat și raționalist, el respinge stilul sibilinic și calofilia critică, ridiculizînd narcisismul unor confrați ambiționînd să strălucească și nu să afle adevărul cu privire la scrierile analizate. Ca și marele său înaintaș, Titu Maiorescu, Șerban Cioculescu unește limpezimea și logica naturală cu maliția subtilă, cu ironia detașată. Polemist dintre cei mai redutabili, căci se întemeiază în primul rînd pe fapte indubitabile, pe un larg orizont de cultură, în care alături de literatură se situează istoria și filozofia, exegetul lui Caragiale a redus la tăcere atîția adversari, provenind mai ales din tabăra iraționaliștilor gălăgioși și aroganți, detectîndu-le totdeauna „călcîiul vulnerabil" sau, cum ar fi zis Caragiale, „sucitura". Mecanismul polemicilor lui Cioculescu este tipic maioresciан : adversarul e „suprimat" de proprille-i vanități exhibate și care, devenite derizorii prin contondența argumentelor, duc la un fel de involuntară sinucidere intelectuală sau estetică.

Este prilejul să ne preocupe, de asemenea, alte laturi ale personalității criticului. În primul rînd profesorul (de liceu și apoi universitar : la Iași, Pitești, București), care impune prin prestanță și abundența informației ; academicianul (membru corespondent din 1966 și titular din 1975) și „omul de știință emerit" (din 1968), directorul Bibliotecii Academiei Republicii Socialiste România, editorul operei lui I.L. Caragiale, redactorul-șef al revistei „Viața românească", conducătorul adulat de public al **Rotondelor** de la Muzeul literaturii române etc. Peste tot pe unde a trecut, Șerban Cioculescu a lăsat și continuă să ofere exemplul unui intelectual superior și al unui om devotat cetății, al unui maestru demn de cea mai înaltă prețuire. Ce-i putem dori acum, la cei 80 de ani, decît viață îndelungată, spre binele și progresul continuu al culturii române.

Pompiliu MARCEA

A apărut : „Era socialistă" nr. 17/1982

Revista publică articolele : „Competență și spirit de răspundere în exercitarea conducerii social-politice" de Leonard Constantin ; „Producția de cereale în pas cu exigențele unei agriculturi de înalt randament" de Cristian Hera ; „Creșterea rolului științei și tehnologiei în procesul modernizării industriei" de Florin-Teodor Tănăsescu ; „Priorități în cercetarea geomorfologică aplicată" de Grigore Posea ; „Dezvoltarea proprietății socialiste și a cadrului democratic de participare a oamenilor muncii la conducere" de Florin Georgescu.

Din sumarul revistei mai spicuim articolele : „Criza economică mondială, semnificații și consecințe" (2) ; „Obiective și direcții de acțiune pentru modernizarea structurii industriei" ; „Stadiul actual de dezvoltare economico-socială a României" ; „Implicația socială a criticii literar-artistice" ; „Cu privire la procesul de romanizare" ; „«Tristul occident» în fața crizei spirituale" ; „Reducerea bugetelor militare nu este în primul rînd o problemă de metodologie".

Revista mai conține rubricile : Cărți și semnificații ; Revista revistelor ; Cuvîntul cititorilor ; Consfătuiri cu cititorii.

„România-film" prezintă, în „Gala filmului coreean",

„FORTĂREAȚA INVIZIBILĂ"

— manifestare organizată cu prilejul celei de-a 34-a aniversări a creării Republicii Populare Democrate Coreene.

Spectacolul de gală va avea loc în ziua de 7 septembrie 1982, ora 19, în sala cinematografului „Studio" din Capitală.

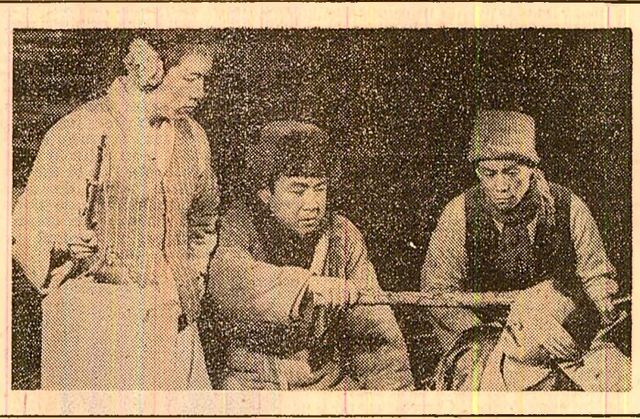

● DIN INSTANȚĂ ÎN FAȚA OPINIEI PUBLICE ● DIN INSTANȚĂ ÎN FAȚA OPINIEI PUBLICE ●

Inofensivul „casnic" de lîngă noi...

Ultimul loc de muncă — căutat, se pare, de bună voie — pe care l-a avut Dumitrescu Petre Florin în ultimii cîțiva ani buni fusese la Institutul de meteorologie și hidrologie București. De prin ianuarie 1977 pînă prin decembrie 1979. Cînd, pe bună dreptate, i se desface disciplinar contractul de muncă : pentru nenumărate absențe nemotivate.

Deci, în ceea ce îl privește, D. P. F. și-a sărbătorit acel revelion ca liber profesionist. Sau „casnic", dacă vreți. Revelionul 1979—1980, ca dealtfel și următoarele două. Se pare împăcat din capul locului cu situația și noua lui „profesiune" — fără — de vreme ce avea să-și mai reia obiceiul de a semna — într-un anume fel, cu totul și cu totul aparte — o condică de prezență doar : 1) forțat de împrejurări — în martie 1981, cu ocazia unui proces care i se intentase după ce o perioadă bună de vreme nu mai plătise pensia de întreținere pe care o datora unui copil din prima căsătorie, organele în drept descoperiseră că D. P. F. nu lucrează nicăieri și, în consecință, fusese condamnat la 4 luni muncă corecțională, pedeapsă pe care avea să o execute pe un șantier de construcții ; 2) după „experiența" cîștigată — în noiembrie 1981 se încadrează la cooperativa „Prestarea", unde, după cum aflase de la colegii direct interesați, este loc pentru mulți din cei care, la nevoie, trebuie să-și justifice cu o legitimație de serviciu menirea pe această lume. Și nimic mai mult.

Din ce a trăit totuși D. P. F. în toată această perioadă ? S-a „descurcat". La început din leafa soției, lucrătoare la un centru de calcul. Pe urmă din ce tapa de la rude : n-a „iertat" nici provincia. În fine, cînd notele de plată la circiumă au crescut și taxiurile s-au scumpit — că undeva trebuia să-și petreacă și el timpul, cită vreme nu i se cunoșteau și recunoșteau nici în familie, nici în societate drepturile de „casnic" — din înșelăciuni. A înșelat naivi și chilipirgii, oameni cinstiți și escroci. Deopotrivă. Cu același cinism. Într-un „stil" — care o bună bucată de vreme îi va asigura o anume prosperitate. Va face „rost" ! Va face „rost" : de un injector pentru încălzire centrală și de o viola pentru un cunoscut întîmplător, la un parastas, de locuri de muncă în străinătate, pentru șoferi de taxi, cunoscuți în calitate de client cu „funcții de răspundere în aparatul de stat"... Sau va împrumuta, pur și simplu, bani de la un coleg de serviciu, în „contul Contului C.A.R. pe care — chipurile — nu și l-a transferat încă". De luat lua întotdeauna bani peșin. Fără ghilimele. Între 6 500 și 15 000 lei.

— Practic, eu lucram sistem. „suveică", luînd de la o persoană înșelată o sumă de bani și restituind, parțial, altei persoane înșelate din suma de bani cu care am înșelat-o. Restul de bani îi foloseam... — va mărturisi în fața instanței de judecată.

...Morala ? De la sine înțeleasă. Și pentru cei de teapa lui Dumitrescu : mai devreme sau mai tîrziu, nemunca duce la fărădelege. Și pentru noi toți ceilalți care avem o inaltă îndatorire — morală sau legală să veghem ca nemunca să nu mai facă alte și alte victime.

Atenție deci la inofensivul „casnic" de lîngă noi.

Lăcătuș de... borsete

Teodorescu Liubomir era lăcătuș mecanic la Spitalul clinic al municipiului București. Un meseriaș bun. Dar cînd n-a mai fost nu l-a regretat nimeni. Lucra cînd avea chef. Și nu prea avea. Venea la serviciu cînd avea chef. Și nu prea avea. Ș.A.M.D. Cu majuscule. Cu toate acestea nu „pasiunea" cu care își îndeplinea îndatoririle profesionale a „inspirat" răsuflarea cu care foștii săi colegi de muncă au marcat — ușurați — plecarea lui T. L. din mijlocul lor. Ci, mai degrabă „pasiunile" sale : extraprofesionale. Legate însă foarte strîns de locul de muncă. De specificul muncii sale. Și, de ce să nu o spunem, „pasiuni" stimulate într-un anume fel de o situație — să o numim inedită — care a pus pisica (citiți Teodorescu Liubomir) față în față cu oala cu smîntină. (Citiți plicuri și borsete îndesate cu... bani. Mii de lei. Multe mii de lei).

Ce s-a întîmplat nu-i greu de imaginat. Cum s-a întîmplat aflăm din dosarul penal nr. 1190/82 soluționat recent la Judecătoria sectorului 5 din Capitală.

Pe scurt, foarte pe scurt.

...Era 23 august. (Important de reținut. Pentru că, se știe foarte bine, în cursul sărbătorilor legale oamenii nu se prea duc la cumpărături. De pildă. Și oricum, nu funcționează cea mai mare parte din serviciile publice unde se lucrează cu bani. Cu sume mari de bani. Amănunt la fel de important. Și veți vedea, imediat, de ce). Teodorescu Liubomir, de serviciu, pe spital. Nu avea de lucru. Și, ca omul plictisit, a început să cutreiere prin... camerele de gardă. Ale medicilor. Într-una din ele, pustie, a dat peste o geantă de voiaj. În geanta de voiaj peste o borsetă. În borsetă, peste vreo 9 000 lei. (De reclamat, au fost reclamați, însă doar 8 000 ?!). Abia după trei zile. (Așa or fi unii, mai neglijenți, mai distrați, mai puțin obișnuiți să-și numere tot timpul „mărunțișul" din buzunare).

...O lună de zile mai tîrziu, Teodorescu Liubomir este solicitat să repare o broască, de la ușa aceleiași camere de gardă. Se duce și nu găsește pe nimeni. Demontează broasca și, așa, din simplă curiozitate... forțează ușa unui fișet. În fișet găsește un halat. În halat găsește un plic. În plic, 5 000 lei...

De astă-dată, dispariția banilor este remarcată. Imediat. Și sesizată tot imediat. De păgubaș. Dar nu organelor de miliție, ci compartimentului tehnic al spitalului. Miliția aveau să o sesizeze cei care s-au simțit — pe bună dreptate — jigniți de bănuiala care ar fi putut să planeze asupra tuturor : colegii lui Teodorescu. Care dealtfel au făcut și primele investigații. Și care, tot dealtfel, au și descoperit vinovatul. Organelor de miliție avea să le rămînă de făcut în fond doar atît : să consemneze recunoașterile lui T.L. și declarațiile păgubașilor.

...Ce ar mai fi de reținut, în plus, din dosar ? Pe de o parte mărturisirea hoțului, care susține că n-a furat cu sentimentul că îi păgubește pe cei doi doctori. (Este și acesta un...: „punct de vedere". Nu l-a motivat. Și nu i-a cerut nimeni să o facă. Mărturisirea se voia doar un fel de... circumstanță atenuantă). Pe de altă parte, explicațiile date de păgubași, care, întrebați sau nu, se simțiseră datori să precizeze, în legătură cu sumele mari de bani pe care le aveau la ei : dr. M.R.B. a susținut că tocmai împrumutase bani de la socrii săi cu o zi înainte ; dr. L.P.I. a susținut că erau niște bani împrumutați de la un coleg. O fi !

...În final, o scurtă precizare în legătură cu locul exact în care „smîntina" a fost lăsată în calea „mițel" : Spitalul municipal, etajul IV, clinica de ginecologie.

Din caietul grefierului

„...Sfidînd pe toți vecinii săi din blocurile alăturate și din blocul unde locuiește, F.D. pleacă și vine de la pescuit — indiferent de distanța față de București — sau din deplasări de orice fel în București, numai cu auto-taxi de piață, motivînd că : — este foarte gras și nu poate merge pe jos ; — îl deranjează enorm înghesuiala din mijloacele de transport în comun".

(Din dosarul nr. 2298/82, Judecătoria sectorului 2 din Capitală).

„În jurul orelor 1,00 s-au deplasat la biserică, au escaladat gardul, după care au forțat sistemul de închidere și pătrunzînd în interior au furat o damigeană cu 5 litri de vin, un bidon din material plastic,... 10 săpunuri de toaletă și suma de 200 lei".

(Din dosarul nr. 3446/82, Judecătoria sectorului 4 din Capitală).

Florin CIOBĂNESCU

Tovarăşului NICOLAE CEAUŞESCU

Secretar general al Partidului Comunist Român, Preşedintele Republicii Socialiste România

Stimate tovarăşe,

În numele Comitetului Central al Partidului Comunist din Argentina, vă adresez salutul nostru frăţesc şi calde felicitări cu prilejul celei de-a 38-a aniversări a revoluţiei de eliberare socială şi naţională, antifascistă şi antiimperialistă.

Folosim această ocazie pentru a vă exprima dorinţa noastră de a adînci în continuare legăturile noastre de prietenie şi cooperare, bazate pe fidelitate faţă de principiile marxism-leninismului şi internaţionalismului proletar.

Cu salutări comuniste, din partea Comitetului Central al Partidului Comunist din Argentina.

ATHOS FAVA
Secretar general al Partidului Comunist din Argentina

Excelenţei Sale Domnului NICOLAE CEAUŞESCU

Preşedintele Republicii Socialiste România

Poporul şi Guvernul Statului Qatar mi se alătură în a exprima Excelenţei Voastre sincere mulţumiri pentru amabilele salutări transmise cu ocazia aniversării Zilei independenţei Qatarului.

Folosim prilejul pentru a transmite Excelenţei Voastre cele mai bune urări de sănătate şi fericire, iar poporului român prosperitate şi progres continuu.

KHALIFA BIN HAMAD AL-THANI
Emirul statului Qatar

TELEGRAMĂ

Cu prilejul Zilei de 23 August, tovarăşului Constantin Dăscălescu, membru al Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., prim-ministru al guvernului, i-a fost adresată o telegramă de felicitare din partea primului ministru al Guvernului Republicii Algeriene Democratice şi Populare, Mohamed Benahmed Abdelghani, membru al Biroului Politic al Partidului Frontul de Eliberare Naţională, în care se exprimă convingerea că relaţiile de prietenie şi cooperare dintre cele două ţări vor cunoaşte un nou impuls.

Adunare festivă prilejuită de a 34-a aniversare a creării R.P.D. Coreene

În cadrul manifestărilor prilejuite de cea de-a 34-a aniversare a creării Republicii Populare Democrate Coreene, simbătă a avut loc, în comuna Făcăeni, judeţul Ialomiţa, o adunare festivă organizată de Comitetul judeţean Ialomiţa al P.C.R. şi Uniunea Naţională a Cooperativelor Agricole de Producţie.

Au participat Constanţa Czerwinschi, secretar al Comitetului judeţean Ialomiţa al P.C.R., Chiru Zeca, preşedintele Uniunii judeţene a cooperativelor agricole de producţie, alţi reprezentanţi ai organelor locale de partid şi de stat, ai organizaţiilor de masă şi obşteşti, oameni ai muncii din localitate.

Au fost prezenţi Sin In Ha, ambasadorul R. P. D. Coreene la Bucureşti, membri ai ambasadei.

În cuvîntul rostit cu acest prilej, Nicolae Dima, preşedintele Cooperativei agricole de producţie „Prietenia româno-coreeană" din localitate, a evocat semnificaţia evenimentului aniversat, istoria luptelor eroice purtate de poporul coreean, sub conducerea Partidului Muncii, în frunte cu tovarăşul Kim Ir Sen, pentru eliberarea patriei, pentru construirea socialismului şi comunismului, precum şi eforturile depuse pentru reunificarea paşnică a patriei. Evidenţiind bunele relaţii statornicite între partidele, ţările şi popoarele noastre, bazate pe sentimente de prietenie, stimă şi preţuire, pe ţelurile comune ale construcţiei socialiste şi comuniste, vorbitorul a subliniat rolul hotărîtor pe care l-au avut întîlnirile şi convorbirile dintre tovarăşii Nicolae Ceauşescu şi Kim Ir Sen în lărgirea şi adîncirea acestor raporturi în interesul ambelor ţări şi popoare, al cauzei socialismului şi păcii în lume.

În continuare a luat cuvîntul ambasadorul Sin In Ha, care a trecut pe larg în revistă drumul glorios parcurs de poporul prieten în cei 34 de ani de existenţă liberă, subliniind marile succese obţinute de poporul coreean pe calea construcţiei socialiste şi a reunificării paşnice a patriei, victoriile dobîndite în dezvoltarea şi consolidarea cuceririlor revoluţionare sub conducerea Partidului Muncii din Coreea, în frunte cu tovarăşul Kim Ir Sen. Vorbitorul a exprimat profundă recunoştinţă partidului şi guvernului român, tovarăşului Nicolae Ceauşescu, eminent conducător al poporului nostru, pentru sprijinul ferm acordat luptei poporului coreean pentru unificarea paşnică şi independentă a patriei sale. Referindu-se la legăturile dintre partidele şi statele noastre, ambasadorul R. P. D. Coreene a subliniat că ele au cunoscut un curs continuu ascendent ca rezultat al convorbirilor de la Phenian şi Bucureşti dintre tovarăşii Nicolae Ceauşescu şi Kim Ir Sen, al înţelegerilor convenite privind dezvoltarea pe multiple planuri a colaborării româno-coreene.

În încheiere, ambasadorul a urat membrilor cooperativei agricole de producţie din comuna Făcăeni, întregului popor român, noi succese în muncă, în îndeplinirea hotărîrilor celui de-al XII-lea Congres al Partidului Comunist Român.

(Agerpres)

vremea

Timpul probabil pentru intervalul 5 septembrie, ora 21 — 8 septembrie, ora 21. În ţară : Vremea va fi în general frumoasă, cu cerul variabil, mai mult senin noaptea şi dimineaţa în sudul ţării. Ploi izolate se vor semnala în regiunile nordice, în a doua parte a intervalului. Vîntul va sufla slab pînă la moderat. Temperaturile minime vor fi cuprinse între 8 şi 18 grade, iar cele maxime între 22 şi 30 de grade. Izolat mai ridicate. Dimineaţa ceaţă slabă. **În Bucureşti :** Vremea va fi frumoasă, cu cerul variabil, mai mult senin noaptea şi dimineaţa. Vînt în general slab. Temperaturile minime vor fi cuprinse între 14 şi 16 grade, iar cele maxime între 27 şi 29 de grade. Dimineaţa ceaţă slabă. **(Ileana Mihăilă,** meteorolog de serviciu).

SPORT • SPORT • SPORT • SPORT

Azi, în campionatele naţionale

HANDBAL

În campionatul naţional masculin de handbal se vor desfăşura astăzi următoarele partide, contînd pentru etapa a 3-a : H. C. Minaur Baia Mare — Universitatea Craiova ; Relon Săvineşti — C.S.M. Borzeşti ; Independenţa Carpaţi Mîrşa — Dinamo Braşov ; Constructorul C.S.U. Oradea — Steaua şi Constructorul Arad — Politehnica Timişoara. Meciul Dinamo Bucureşti — Universitatea Cluj-Napoca a fost amînat.

RUGBI

Etapa a 4-a a campionatului naţional de rugbi programează astăzi următoarele întîlniri : Steaua — Politehnica Iaşi (stadion Steaua, ora 9,30) ; Rapid — C.S.M. Sibiu (stadion Giuleşti, ora 10,00) ; R. C. Grivita Roşie — Sportul studenţesc (stadion Parcul copilului, ora 9,00) ; Ştiinţa Petroşani — Dinamo ; Rulmentul Bîrlad — Farul ; Ştiinţa CEMIN Baia Mare — Politehnica Cluj-Napoca şi Gloria P.T.T. Arad — Universitatea Timişoara.

Înaintea acestei etape, în clasament pe primul loc se află Farul cu 9 puncte, urmată de Steaua cu 9 puncte şi Rulmentul Bîrlad cu 7 puncte.

FOTBAL

Campionatul categoriei B la fotbal programează astăzi pe stadionul Republicii din Capitală două partide interesante. Cu începere de la ora 9,00, Automatica va întîlni echipa Mecanică fină, după care se va disputa jocul dintre formaţiile Metalul şi Rapid.

În cîteva rînduri

● La „Flushing Meadow" au continuat **campionatele internaţionale de tenis ale S.U.A.** În turul doi al probei de simplu masculin, jucătorul român **Ilie Năstase** l-a învins cu 6—3, 6—4, 7—6 pe americanul Terry Moor. Unul din favoriţii probei, cehoslovacul Ivan Lendl, l-a eliminat, după un joc care a durat peste 3 ore, cu 6—4, 3—6, 4—6, 7—6, 6—4, pe Tim Mayotte (S.U.A.). Alte rezultate : Hooper (S.U.A.) — Tanner (S.U.A.) 6—7, 7—6, 4—6, 7—5, 7—6 ; McEnroe (S.U.A.) — Davis (S.U.A.) 7—6, 6—4, 6—3 ; Connors (S.U.A.) — Pfister (S.U.A.) 6—4, 6—3, 6—2 ; Solomon (S.U.A.) — Tulasne (Franţa) 6—2, 6—7, 7—5, 6—0 ; Denton (S.U.A.) — Cl. Panatta (Italia) 6—3, 6—2, 7—6 ; Arias (S.U.A. — Glickstein (Israel) 6—4, 6—2, 6—1.

Rezultate mai importante înregistrate în turneul feminin (turul II) : Mandlikova (Cehoslovacia) — White (S.U.A.) 7—6, 6—2 ; Crowe (S.U.A.) — Hallquist (S.U.A.) 7—6, 1—6, 7—6 ; Kohde (R.F.G.) — Madruga (Argentina) 6—3, 6—2. În primul tur al probei de dublu masculin, perechea Ilie Năstase (România), Claudio Panatta (Italia) a învins cu 6—3, 7—6 pe Sherbeck, Waltke (S.U.A.).

● În ziua a doua a **Balcaniadei de volei pentru echipe de junioare,** competiţie care se desfăşoară la Sevlievo, **echipa României** a învins cu 3—1 selecţionata Turciei. Alte rezultate : Iugoslavia — Grecia 3—0 ; Bulgaria — Albania 3—0.

În localitatea Mihailovgrad au loc întrecerile masculine ale balcaniadei pentru juniori. Rezultate tehnice : Bulgaria — Grecia 3—0 ; Iugoslavia — Albania 3—0 ; Turcia — România 3—0.

Cronica **zilei**

Simbătă dimineaţă a părăsit Capitala delegaţia guvernamentală costaricană, condusă de Alberto Fait, primul vicepreşedinte al Republicii Costa Rica, care a făcut o vizită oficială în ţara noastră.

La plecare, pe aeroportul Otopeni, oaspeţii au fost salutaţi de Ilie Verdeţ, vicepreşedinte al Consiliului de Stat, Maria Groza, adjunct al ministrului afacerilor externe, Nicolae Andrei, adjunct al ministrului comerţului exterior şi cooperării economice internaţionale, de alte persoane oficiale.

Au fost prezenţi Alexander Guerra Alvarado, ambasadorul Republicii Costa Rica la Bucureşti, şi Nicolae Turturea, însărcinatul cu afaceri a.i. al ţării noastre în Republica Costa Rica.

În timpul şederii în ţara noastră, delegaţia costaricană a făcut o vizită în judeţele Arges şi Braşov, unde a avut întrevederi cu reprezentanţi ai organelor locale de stat, a vizitat obiective economice, social-culturale, turistice şi cartiere noi de locuinţe.

★

Simbătă dimineaţă au început la Bucureşti lucrările celei de-a VI-a sesiuni a Comisiei mixte româno-guineeze de cooperare economică şi tehnică. Delegaţia română este condusă de Richard Winter, ministru secretar de stat la Ministerul Aprovizionării Tehnico-Materiale şi Controlului Gospodăririi Fondurilor Fixe, iar delegaţia guineeză — de Mamouna Touré, ministrul comerţului exterior.

Pe agenda de lucru a actualei sesiuni sînt înscrise analiza, în spiritul înţelegerilor convenite în cadrul întîlnirilor şi convorbirilor dintre preşedintele Nicolae Ceauşescu şi preşedintele Sekou Touré, a stadiului cooperării tehnico-economice dintre cele două ţări, precum şi a schimbului de mărfuri. De asemenea, vor fi discutate noi căi de dezvoltare a acestor relaţii, în interesul ambelor ţări şi popoare.

A fost prezent Mamourou Touré, ambasadorul Republicii Populare Revoluţionare Guineea la Bucureşti.

★

Simbătă s-au încheiat, la Bucureşti, lucrările celei de-a VIII-a Conferinţe internaţionale „Semiconductori amorfi — '82", organizată de Academia Republicii Socialiste România, în colaborare cu Institutul central de fizică, Institutul de fizică şi tehnologia materialelor şi Facultatea de fizică a Universităţii din Cluj-Napoca.

Desfăşurată la Academia Republicii Socialiste România, manifestarea, devenită tradiţională, în cadrul colaborării dintre academiile de ştiinţe din ţările socialiste, a reunit specialişti din Bulgaria, Cehoslovacia, R.D. Germană, România, Ungaria şi U.R.S.S. Au fost audiate un mare număr de comunicări, care au oglindit experienţa înaintată a specialiştilor din ţările participante. Au fost prezentate astfel realizări ale cercetării fenomenelor ce au loc în materii cu structură necristalină, precum şi largile posibilităţi de aplicare practică a acestora în domenii de interes, cum sînt electronica, stocarea de informaţii, energetica etc.

★

Cea de-a XI-a Conferinţă a Societăţii naţionale române pentru ştiinţa solului, care s-a desfăşurat timp de patru zile la Brăila, şi-a încheiat lucrările. În plenul conferinţei şi în cele cinci comisii au fost susţinute numeroase comunicări ştiinţifice despre fizica şi tehnologia solului, chimia, mineralogia şi biologia solului, geneza, clasificarea şi cartografia solului. Cea de-a XI-a Conferinţă a Societăţii naţionale române pentru ştiinţa solului şi-a orientat cu prioritate lucrările spre utilizarea raţională şi integrală a tuturor resurselor de sol de care dispune ţara noastră în vederea realizării unor recolte mari şi stabile în fiecare an, în concordanţă cu obiectivele stabilite de Congresul al XII-lea al partidului. Conferinţa a constituit, totodată, un fructuos schimb de experienţă. **(Corneliu Ifrim,** corespondentul „Scînteii").

Carnet COTIDIAN

Relatări ale reporterilor şi corespondenţilor „Scînteii"

■ Un nou lot de utilaje destinate sectorului energetic a fost livrat înainte de termen beneficiarilor de către Întreprinderea mecanică de maşini şi utilaj minier din **Baia Mare.** Utilaje asimilate şi produse aici în premieră pe ţară. Beneficiarii — centralele termoelectrice Turceni, Anina, Turnu Severin, Timişoara, Rovinari.

■ Colectivul de oameni ai muncii de la Întreprinderea de utilaje şi piese de schimb din **Reghin** a realizat prima locomotivă de cale îngustă destinată căilor ferate forestiere. Faţă de cea de tip Reşiţa, noua locomotivă se distinge prin consumul redus de combustibil şi viteză sporită.

■ Colectivul Întreprinderii de construcţii navale şi piese turnate **Oltenita** a lansat o motonavă de 2 150 tone. Este cea de-a 30-a navă de acest fel executată aici.

■ În comuna Murgeni, judeţul **Vaslui,** localitate în plin proces de dezvoltare şi urbanizare, au fost construite şi date în folosinţă anul acesta 24 de apartamente. Într-un stadiu avansat de execuţie se află, de asemenea, blocuri de locuinţe în alte 10 comune.

■ A fost pusă în funcţiune o instalaţie de obţinere a unui nou insecticid, pe platforma Combinatului petrochimic din **Borzeşti,** rod al conlucrării între Institutul de chimie din Cluj-Napoca, Centrul de cercetări chimice Timişoara şi specialiştii combinatului. Instalaţia valorifică materiale recuperabile din cadrul combinatului.

■ În pitorescul sat de munte Văsoaia din judeţul **Arad** s-a desfăşurat „Tîrgul codrenilor", ajuns la a treia ediţie. Ca şi precedentele, actuala ediţie şi-a propus să sprijine şi să stimuleze o străveche îndeletnicire a oamenilor de pe aceste meleaguri : creşterea animalelor.

■ La Întreprinderea „Textila" din **Buzău** au fost introduse în fabricaţie o serie de articole reproiectate, acţiune ce se va solda, la sfîrşitul acestui an, cu o economie de 22 tone de materii prime.

■ Locuitorii oraşului **Hîrlău** au realizat, de la începutul anului şi pînă în prezent, lucrări de înfrumuseţare şi bună gospodărire a localităţii în valoare de aproape 20 milioane lei, ceea ce reprezintă circa 90 la sută din angajamentul anual asumat. Între altele, oraşul s-a îmbogăţit cu peste 50 000 arbori şi arbuşti ornamentali, plantaţi prin munca patriotică a cetăţenilor, cu o seră floricolă şi o pepinieră pentru esenţe silvice în suprafaţă de 7 hectare.

■ De la începutul anului, în industria judeţului **Braşov** au fost introduse în fabricaţie circa 40 de tehnologii noi. Între acestea se află nitrurarea ionică a pieselor pentru motoarele diesel şi uscarea cherestelei cu ajutorul energiei solare.

■ La Turnătoria de fontă **Rimnicu Sărat** a fost realizat un nou sistem de alimentare cu apă. Prin aceasta, se asigură întreg necesarul turnătoriei şi, în acelaşi timp, creşterea debitului în reţeaua de alimentare cu apă a oraşului Rimnicu Sărat.

■ În localitatea Murighiol, judeţul **Tulcea,** au început lucrările de construcţie la un nou hotel pentru turiştii care poposesc în această zonă din apropierea Deltei Dunării. Hotelul va avea pe acoperiş o instalaţie pentru captarea energiei solare.

■ Un dispozitiv creat prin autodotare la Întreprinderea de tricotaje din **Focşani** asigură creşterea productivităţii muncii, sporirea calităţii produselor şi obţinerea unor economii anuale la materii prime în valoare de peste un milion lei.

■ La Întreprinderea textilă „Oltul" din Sf. Gheorghe, judeţul **Covasna,** a fost realizat un nou tip de muşama, ale cărei caracteristici sînt superioare produsului care se fabrica pînă acum. Noul produs este realizat pe bază de răşină sintetică românească.

CARNET CULTURAL

Sibiu. În Poiana Soarelui, un pitoresc plai din împrejurimile comunei Sălişte, a fost vernisată o expoziţie cu lucrări executate de participanţii la cea de-a doua ediţie a Taberei naţionale de sculptură în lemn, găzduită timp de o lună de această mare şi frumoasă aşezare sibiană, cu îndelungate tradiţii culturale. În ambianţa sărbătorească din acest loc cu nume de legendă, unde va fi organizat un muzeu în aer liber de sculptură în lemn, cenaclul „Flacăra", condus de poetul Adrian Păunescu, a prezentat un însufleţitor spectacol cu participarea unui numeros public. **(Nicolae Brujan).**

Bacău. Comitetul judeţean de cultură şi educaţie socialistă Bacău a organizat la Berzumţi, una dintre cele mai importante zone etnografice de pe Valea Tazlăului, trei tabere de creaţie, la care au participat un mare număr de artişti amatori şi profesori de desen din oraşele şi satele judeţului. Cele peste 100 de lucrări de pictură, sculptură, grafică şi gravură realizate aici vor fi reunite într-o expoziţie ce va fi deschisă la Galeriile Muzeului de artă din municipiul Bacău. **(Gh. Baltă).**

Galaţi. La Casa de cultură a sindicatelor din localitate se desfăşoară a doua ediţie a Festivalului interjudeţean de muzică uşoară şi populară românească „Steaua Dunării". Participă reprezentanţi din 15 judeţe. Organizată de consiliul judeţean al sindicatelor, manifestarea şi-a propus să stimuleze creaţia muzicală autentică, să contribuie la afirmarea talentelor tinere, să ofere publicului gălăţean cîteva zile de plăcută şi instructivă petrecere a timpului liber. **(Dan Plăeşu).**

Vaslui. La Galeriile de artă ale municipiului Vaslui a fost deschisă, sub egida comitetului judeţean de cultură şi educaţie socialistă, expoziţia de pictură şi grafică a plasticianului Paul Olaru. **(Petru Necula).**

Satu Mare. Din iniţiativa consiliului judeţean al sindicatelor s-a desfăşurat un schimb de experienţă între colectivele de redacţie ale staţiilor de radioficare din întreprinderile judeţului. Dezbaterile care au avut loc pe marginea unor emisiuni audiate, aparţinînd colectivelor redacţionale de la întreprinderile „Unio", „23 August" şi de prelucrare a lemnului, s-au soldat cu numeroase propuneri şi măsuri vizînd creşterea nivelului calitativ al materialelor transmise, al rolului lor educativ şi formativ şi de mobilizare a oamenilor muncii la realizarea exemplară a sarcinilor de producţie. **(Octav Grumeza).**

Mureş. Sala căminului cultural din comuna Adămuş a găzduit cea de-a doua ediţie a Festivalului cîntecului, jocului şi portului popular de pe Tîrnave, la care şi-au dat concursul solişti şi formaţii artistice din zona Tîrnavei Mici. Mediaş şi Sibiu. Manifestarea a fost precedată de o frumoasă paradă a portului popular, iar, în final, a avut loc o întîlnire a fiilor satului din Corneşti — Adămuş. **(Gheorghe Giurgiu).**

Iaşi. Cenaclul de artă plastică „Nicolae Tonitza" de pe lîngă Şcoala populară de artă din Iaşi a organizat în această vară la Paşcani o tabără de creaţie. Lucrările de pictură, sculptură şi de artă monumentală vor împodobi holurile noului spital care se va da în curînd în folosinţă în oraş. **(Manole Corcaci).**

Botoşani. Artiştii plastici profesionişti şi amatori din judeţ s-au reunit în cea de-a 8-a ediţie a taberei de creaţie, dedicată, în acest an, ilustrării muncii din fermele zootehnice ale Botoşanilor. Lucrările ce vor fi realizate în localităţile Bucecea, Virfu Cîmpului, Huţani şi Ştefăneşti vor constitui materialul mai multor expoziţii, iar cele mai valoroase se vor achiziţiona de către aşezămintele culturale din judeţ. **(Silvestri Ailenei).**

Vîlcea. La Casa de cultură a sindicatelor din municipiul Rm. Vîlcea a fost inaugurat primul lectorat de biologie şi medicină a virstelor. În afara cursurilor ce se vor desfăşura în cadrul universităţii cultural-ştiinţifice, lectoratul va sprijini şi punctele de tratament din întreprinderile şi policlinicile judeţului, unde se aplică metoda academicianului prof. dr. Ana Aslan. **(Ion Stanciu).**

Bihor. În cadrul manifestărilor consacrate comemorării lui Iosif Vulcan — ilustru cărturar şi patriot, cititorul revistei orădene „Familia", se înscrie şi reuşitul simpozion organizat de Biblioteca judeţeană din Oradea la întreprinderea „Drum nou". **(Alex. Peti).**

SUB SEMNUL EFICIENŢEI

(Urmare din pag. I)

ţinerea maşinilor şi apoi reparaţiile. E mai greu să întreţii — dar aşa e firesc — decît să repari. Poate că de dinafară să pară „batalion de pedeapsă" pentru cei pe care-i numesc — iertaţi-mi expresia — tîrîie-briu, pentru că nu sînt admise indisciplina, lipsa de rigoare profesională, lipsa de idei. Oamenii şi maşinile noastre lucrează peste tot în ţară şi în străinătate, unde avem şantiere de foraj. Problema nu este „să faci faţă", cum se spune, ci să creezi, să fii pionier, să deschizi drumuri noi. E o sarcină aspră şi de aceea este foarte frumoasă.

— Spuneaţi că aveţi multe defecte. Nu vă cer să le dezvăluiţi...

— Nici nu vi le-aş spune.

— ...spuneţi-mi numai atît : defectele acestea se manifestă şi acasă, în familie ?

— Se manifestă, din păcate. Că nici acasă nu pot să stau. Să veniţi să vedeţi, sînt şi zidar, şi lemnar, şi grădinar. Cum se zice, sînt „omul dracului" — ştiu eu că aşa se spune în jurul meu — nu las pe nimeni să răsufle. Nevastă-mea e muncitoare, mă înţelege, este — cum să spun ? — discretă, întoarce capul şi zîmbeşte.

— Înţeleg că aveţi „defecte" bune.

— Am şi din acelea, rele. Dar eu cu nevastă-mea mă împac, sîntem două pietre de aceeaşi duritate. Mă înţelegeţi ?

— Vă înţeleg. Meştere Petre Filipescu, mai sînt oameni ca dumneavoastră în întreprinderea la care lucraţi ?

— Oho, destui! Şi avem noi grijă să fie şi mai mulţi !

ÎN FORŢELE ARMATE UNITE ALE STATELOR PARTICIPANTE LA TRATATUL DE LA VARŞOVIA

În perioada de la 25 septembrie pînă la 1 octombrie a.c., pe teritoriul Republicii Populare Bulgaria şi în acvatoriul adiacent acestuia din Marea Neagră este planificată o aplicaţie a statelor majore, trupelor şi forţelor flotelor Forţelor Armate Unite ale statelor participante la Tratatul de la Varşovia, cu denumirea convenţională „Scut — '82", sub conducerea ministrului apărării populare al Republicii Populare Bulgaria, general de armată D. Djurov.

Aplicaţia se desfăşoară în scopul însuşirii problemelor privind încheierea de luptă şi cooperarea statelor majore şi a trupelor armatelor aliate.

Efectivele preconizate să participe la aplicaţie vor fi de aproximativ 60 000 oameni.

tv

PROGRAMUL 1

8.00 Televacanţa.
8.40 Omul şi sănătatea.
9.00 De strajă patriei.
9.30 Bucuriile muzicii.
10.00 Viaţa satului.
11.45 Lumea copiilor.
13.00 Album duminical. Telex. Muzică şi poezie. Umor. Melodii... melodii.
14.00 — Desene animate. Drumuri româneşti. Omul de sub munte. Reportaj. Teatru vesel de după-amiază. Istoria în monumente. Din cartea naturii. Telesport.
17.40 Teatru în serial : „Muşatinii".
18.40 Micul ecran pentru cei mici.
19.00 Telejurnal.
19.20 Călătorie prin ţara mea.
19.40 Cîntarea României.
20.20 Film artistic : „Cei trei mușchetari".
22.20 Telejurnal.
22.30 Studioul operetei.

PROGRAMUL 2

13.00 Concert de prînz.
14.00 Clubul tineretului.
14.45 Teatru TV. „Comisarul şi înalta societate" de Robert Lamoureux.
16.25 Moment folcloric.
16.35 Desene animate.
17.00 Serata muzicală TV.
19.00 Telejurnal.
19.20 Telerama.
19.50 Serata muzicală TV. Continuare.
21.10 Muzeul Goleştilor.
21.25 Jaz la malul mării.
22.20 Telejurnal.
22.30 Melodii îndrăgite.

Programul emisiunilor de luni, 6 septembrie

PROGRAMUL 1

15.00 Emisiune în limba maghiară.
17.40 Reportaj pe glob — Escală la Rio.
20.00 Telejurnal.
20.25 Cincinal '81—'85.
20.45 Cadran mondial.
21.05 Roman foileton „Pastorala '43" — episodul 2.
21.50 Telejurnal.
22.00 Din albumul celor mai frumoase doine, balade şi jocuri populare.

PROGRAMUL 2

15.00 Cenacluri ale tineretului.
15.30 Cîntă patria-n lumină.
16.00 La început de săptămînă.
20.00 Telejurnal.
20.25 Teatrul Mansundel. Documentar artistic. Producţie a studiourilor din R.P.D. Coreeană.
20.50 Moştenire pentru viitor. Mihail Sebastian.
21.20 Bijuterii muzicale.
21.50 Telejurnal.
22.00 Seară de balet.

RĂSFOIND PRESA STRĂINĂ

„SPUTNIK":

Trei ore „în direct" de pe planeta Venus

● Un „mit" spulberat : oceanul de petrol ● Pe Luceafărul dimineţii nu există culoarea albastră ● O atmosferă greu de „respirat" — 97 la sută oxid de carbon ! ● Şi totuşi, planeta ar putea fi locuită...

După ce se subliniază că, în urmă cu cinci luni, omenirea a putut vedea pentru prima oară imagini color ale misteriosului Luceafăr de dimineaţă, ascuns, în general, privirilor telescoapelor terestre de un strat de nori cu o grosime considerabilă, în articol se trec în revistă reprezentările de pînă acum asupra planetei Venus formate pe baza asemănărilor între dimensiunile ei şi ale Pămîntului şi a faptului că primeşte, după cît se pare, o cantitate aproape egală de căldură de la soare.

În urmă cu 15 ani — subliniază revista — cînd a fost pregătită pentru zbor staţia sovietică automată „Venus-4", planeta Venus le apărea savanţilor ca fiind total acoperită de un ocean de apă. Unii cercetători mergeau şi mai departe, făcînd presupunerea că acest ocean nu este de apă, ci de hidrocarburi şi că deci mai curînd sau mai tîrziu Venus va deveni pentru noi un gigantic rezervor de petrol. Din păcate însă, staţia „Venus-4" a spulberat aceste mituri. Planeta s-a dovedit a fi un pustiu lipsit de viaţă, fierbinte. De atunci, spre planetă s-au îndreptat încă zece staţii sovietice automate. Fiecare a transmis pe Pămînt alte şi alte informaţii despre Venus. În urmă cu cinci luni, la 1 şi la 5 martie, ea a fost vizitată de staţiile automate sovietice „Venus-13" şi „Venus-14". În acel moment, distanţa dintre Pămînt şi Venus era cu puţin peste 70 de milioane km. Zonele de coborîre a aparatelor s-au aflat la o distanţă de mii de kilometri una de alta, iar timpul total de funcţionare a aparatelor a fost de peste trei ore. Drept rezultat, savanţii au aflat despre Venus considerabil mai multe lucruri decît de la toate expediţiile anterioare. În primul rînd, staţiile automate au măsurat temperatura şi presiunea. Primul parametru a fost de 470—480 grade Celsius, iar al doilea — de 95—97 atmosfere. În vederea analizării solului venusian, o foreză, mică dar deosebit de rezistentă, a săpat sub aparat o sondă adîncă de 30 milimetri şi cu diametrul de circa 20 milimetri. Dacă pe Venus ar fi existat locuitori, aceştia ar fi văzut cum oaspetele sosit de pe altă planetă scormoneşte solul, cum „deschide" doi „ochi" şi „cercetează" cu atenţie planeta. Solul scormonit a fost adus, cu ajutorul diferenţei dintre presiunea exterioară şi cea din interiorul aparatului, în camera de analiză, iar de acolo a fost predat la „roentgenoscopie" pentru stabilirea compoziţiei chimice şi transmiterea datelor pe Pămînt. Pe baza lor, savanţii pot crea în laborator modele de roci artificiale care imită solul natural venusian.

După aceea, „cercetătorii" automaţi au făcut cîteva fotografii generale ale planetei. Timp de 127 de minute, ei au transmis imaginile luate prin trei filtre de lumină : roşu, albastru şi verde. Aceasta a permis, în urma prelucrării fotografiilor cu ajutorul computerului, să se obţină pentru prima oară un portret în culori al planetei Venus. S-a văzut că predomină nuanţele cafenii-cenuşii-portocalii. Culoarea albastră lipseşte pe planetă, această parte a spectrului fiind absorbită de straturile superioare ale atmosferei venusiene, iar zona inferioară a atmosferei şi suprafaţa planetei sînt iluminate nu cu lumină albă, ca pe Pămînt, ci cu lumină galbenă.

Ca şi pe Pămînt, pe Venus există munţi, cîmpii, depresiuni. Zonele muntoase care, prin analogie cu Pămîntul, pot fi numite continente, ocupă aproximativ 8 la sută din suprafaţa cercetată. Cel mai înalt masiv de pe Venus este lanţul munţilor lui Maxwell din emisfera nordică a planetei. Ei sînt cu opt kilometri mai înalţi decît platoul ce-i înconjoară. Masivul lui Maxwell este, ca suprafaţă, de două ori mai mare decît Tibetul, iar înălţimea lui maximă — de circa 13 kilometri — depăşeşte considerabil Everestul !

Atmosfera venusiană nu seamănă deloc cu cea terestră. Astfel de componenţi cum sînt azotul, oxigenul, aburii de apă pe care-i „respiră" Pămîntul se găsesc numai în cantităţi infime în atmosfera venusiană. Predominant pentru atmosfera Luceafărului dimineţii este oxidul de carbon, şi anume într-o proporţie de 96—97 la sută. Există, desigur, şi azot, dar numai pînă la 2—4 la sută ; în cantităţi şi mai mici se găsesc apă, gaze sulfuroase, oxizi de carbon şi gaze inerte — de numai cîteva zecimi de procent. Aşa că, dacă pot exista ploi pe Venus, atunci picăturile lor sînt alcătuite din acid sulfuric cu adaosuri de antimoniu şi arseniu... Zile însorite nu există nici una pe Venus : stratul de nori acoperă total planeta.

Poate să apară, pe drept cuvînt, întrebarea : de ce este necesar să se cunoască toate acestea cînd principalul lucru este clar : Venus nu este altceva decît o planetă moartă, încinsă. Este vorba de faptul că scoarţa continentală a planetei Venus, săpată de cratere, lanţurile muntoase, faliile profunde, lanţurile de vulcani aproape că repetă fundul oceanului nostru planetar. Aceasta permite savanţilor să considere că istoria planetei Venus seamănă cu cea a Pămîntului. Deci pe Venus pot fi studiate stadiile iniţiale ale evoluţiei lui. Iar interesul faţă de studierea perioadelor timpurii ale vieţii Pămîntului creşte în prezent, de aceasta fiind legate nu numai probleme pur ştiinţifice, ci şi formarea a 80 la sută din rezervele de minerale utile.

Printre problemele fundamentale se numără şi cea a apei. Se pune întrebarea : unde a dispărut ea, dacă se consideră că Venus şi Pămîntul s-au format din aceleaşi substanţe iniţiale ? Găsind răspunsul, este posibil ca savanţii să poată clarifica cum s-au format în general toate planetele.

Proiectul de populare a atmosferei venusiene cu „alga chlorella" sau cu alte microorganisme care să consume oxidul de carbon, eliberînd în schimb oxigen în vederea realizării condiţiilor necesare colonizării, într-un viitor îndepărtat, a planetei, este, în principiu, pe deplin realizabil, cu condiţia cîntăririi atente şi aprecierii tuturor urmărilor posibile.

Activitatea încununată de succes a staţiilor „Venus-13" şi „Venus-14" — se spune în încheierea articolului — reprezintă un nou pas important în dezvăluirea tainelor uneia dintre cele mai misterioase planete.

DE PRETUTINDENI

● **RANDAMENT ÎNALT ÎN PRODUCEREA BIOGAZULUI.** Specialişti ai unei firme vest-germane, în colaborare cu Institutul de botanică al Universităţii din München, au realizat o instalaţie de producere a biogazului cu randament îmbunătăţit. Concepută pentru necesităţile agriculturii, instalaţia funcţionează în localitatea Ismaning, din apropierea capitalei bavareze, şi valorifică deşeurile nefolosite de biomasă vegetală şi animală. Ea este formată din două containere a cîte 500 metri cubi, ceea ce permite separarea fazelor de fermentare. Biogazul rezultat din masa verde fermentată conţine 80 la sută metan fără adaosuri de sulf, în comparaţie cu 50 la sută, cît conţine cel obţinut în instalaţiile mai mici. După opinia specialiştilor care au realizat instalaţia, generalizarea pe plan mondial a valorificării deşeurilor vegetale şi animale este în măsură să acopere şi chiar să depăşească necesităţile de energie ale agriculturii.

● **PRINCIPALUL TEMPLU AL IMPERIULUI AZTECILOR** a fost descoperit, cu totul întîmplător, chiar în inima capitalei Mexicului, iar în jurul templului au fost dezgropate de sub asfalt şi beton mii de obiecte datînd din acea epocă, excepţional de bine păstrate în solul mlăştinos timp de aproape cinci veacuri. Templul este constituit din două părţi : sanctuarul zeului războiului şi sanctuarul zeului ploii. Împrejurările descoperirii sînt legate de o serie de săpături efectuate de muncitorii companiei de electricitate, care, săpînd un tunel, au nimerit cu perforatoarele într-o piatră uriaşă de culoare roz. Venind la faţa locului, un grup de arheologi a constatat că blocul de piatră, de 8 tone greutate şi 3 metri înălţime, nu era altceva decît o statuie a zeiţei aztece Koiolksauki.

● **ÎN LOC DE AUR-PALADIU.** În S.U.A. a fost elaborat un procedeu de galvanizare electrică prin care, la fabricarea contactelor de mare fiabilitate, se poate înlocui aurul cu un aliaj de paladiu. Se apreciază că, în comparaţie cu contactele obişnuite placate cu aur, noul sistem prezintă avantajul înlocuirii unui metal scump cu un altul cu 75 la sută mai ieftin. În plus, se reduce şi cantitatea de aliaj necesară pentru galvanizarea contactelor. În prezent, aurul are o pondere de 20—30 la sută în preţul de producţie al contactelor electronice de mare fiabilitate.

● **MAŞINĂ DE SCRIS FĂRĂ HÎRTIE.** Firma japoneză „Sony" a introdus în producţie de serie o maşină de scris electronică avînd o greutate de 1.5 kg şi o grosime de numai 4 centimetri. Textul scris la această maşină se imprimă nu pe hîrtie — ci pe bandă magnetică închisă într-o casetă de aproximativ trei ori mai mică decît o casetă de magnetofon. Înainte de a se înregistra pe bandă, rîndul scris apare pe un mic ecran cu cristale lichide. Dacă se observă o greşeală de scriere, ea poate fi corectată. Într-o casetă încap echivalentul a 120 de pagini obişnuite dactilografiate. Pentru noul tip de maşină de scris se produc şi o serie de aparate ajutătoare destinate imprimării conţinutului casetei pe hîrtie, transmiterii acestuia la telefon sau proiectării lui pe ecranul unui televizor.

● **TRATAREA PRIN IRADIERE A UNOR PRODUSE AGRICOLE.** În urma unor experienţe efectuate cu succes de către Institutul de izotopi al Academiei de ştiinţe a Ungariei, într-o cooperativă agricolă din partea

Scînteia **VIAȚA INTERNAȚIONALĂ** Scînteia

„Președintele Nicolae Ceaușescu — un om de stat cu o gîndire politică profund originală, un neobosit promotor al aspirațiilor de pace și progres ale omenirii"

Aprecieri ale unor personalități britanice pe marginea recentei apariții la Londra a volumului „NICOLAE CEAUȘESCU ȘI CALEA ROMÂNEASCĂ SPRE SOCIALISM"

După cum se știe, recent la Londra a văzut lumina tiparului lucrarea „NICOLAE CEAUȘESCU ȘI CALEA ROMÂNEASCĂ SPRE SOCIALISM" a publicistului Robert Govender (editura „Unified Printers and Publishers"), considerată, pe bună dreptate, în Marea Britanie ca un eveniment editorial de primă mărime.

Din contactele și discuțiile avute la Londra cu o serie de personalități importante ale vieții politice și științifice s-a desprins aprecierea unanimă că acest nou volum dedicat operei teoretice și practice a președintelui României a suscitat o vie atenție în cercurile politice și de presă, precum și ale publicului larg, reflectînd prețuirea deosebită față de activitatea prodigioasă a președintelui Nicolae Ceaușescu, om de stat proeminent al lumii contemporane, față de experiența originală și rezultatele de seamă ale României în opera de edificare a unei noi societăți, față de principiile și obiectivele politicii externe românești și aportul ei profund constructiv la rezolvarea complexelor și multiplelor probleme ale vieții mondiale.

Într-o amplă convorbire cu autorul cărții, **ROBERT GOVENDER** — acesta a dat expresie admirației sale față de președintele României, argumentînd temeinic mobilurile esențiale care l-au determinat să consacre o lucrare originală țării noastre și conducătorului ei: „Ca ziarist profesionist, preocupat de problemele politice ale lumii contemporane — ne-a declarat el — am hotărît să dedic această carte României și șefului statului român, întrucît am fost profund impresionat de faptul că președintele Nicolae Ceaușescu este un conducător cu o gîndire profund originală, care consideră că fiecare țară trebuie să-și urmeze propria ei cale de dezvoltare. Din acest punct de vedere il situez pe președintele Ceaușescu în rîndul celor mai mari conducători din epoca noastră. Îl admir și îl prețuiesc ca pe un foarte mare om de stat, pentru asemenea trăsături ale personalității și gîndirii sale cum sînt proveniența din rîndul oamenilor muncii și legătura strînsă cu poporul, modestia, calmul, farmecul personal, luciditatea politică, refuzul ferm de a accepta orice fel de injustiție sau abuz. Îl admir și il prețuiesc pentru că domnia sa crede, cu convingere, în ceea ce aș numi vocea rațiunii, înțelegerii, moderației și toleranței. Toate aceste trăsături își găsesc expresia în consecvența cu care acționează pentru făurirea unei lumi pașnice, pentru aplicarea doctrinei neamestecului în treburile interne ale altor popoare, în condamnarea curajoasă a oricărui act de agresiune, în refuzul ferm de a accepta impunerea cu forța armelor a unui regim politic. Printr-o asemenea politică, președintele Nicolae Ceaușescu a reușit ca România să dezvolte relații bune cu toate țările și, totodată, să fie respectată de toate țările lumii.

Ca urmare a politicii promovate de președintele Ceaușescu, România este foarte apreciată pe plan internațional, ca o țară deschisă spre lume. M-am decis să scriu această carte despre președintele Ceaușescu și despre România la modul cel mai obiectiv cu putință, fiind convins, înainte de toate, de originalitatea căii de dezvoltare românești și de valoarea ei pentru alte țări în curs de dezvoltare, care, ca și țara dumneavoastră, au cunoscut, în istoria lor, exploatarea și amestecul străin".

Vorbind despre relația strînsă pe care a sesizat-o între politica internă și politica externă a României, care l-a determinat să facă din calea românească spre socialism firul călăuzitor al cărții sale, autorul a declarat: „Sînt de părere că aspectul cel mai relevant al concepției de politică externă a președintelui Nicolae Ceaușescu este încrederea sa nestrămutată în capacitatea omenirii de a-și ameliora condiția ei actuală. Președintele Nicolae Ceaușescu a explicat convingător, în repetate ocazii, că, pentru asigurarea progresului și păcii întregii omeniri, trebuie abolită în mod hotărît politica de forță, trebuie oprită neîntîrziat cursa înarmărilor, care generează și sporește pericolul distrugerii umanității. El a atras, de pildă, atenția asupra densității foarte mari a armamentelor în Europa și a subliniat că gradul de civilizație atins de popoarele acestui continent reclamă nu continuarea actualei competiții militare, ci unirea popoarelor europene, în ciuda deosebirilor de ordin politic și filozofic, pentru asigurarea unui viitor pașnic, fără arme și fără războaie. Aș dori să remarc, în mod deosebit, faptul că tot ceea ce a afirmat, de exemplu, în ultimul deceniu, președintele Nicolae Ceaușescu despre pace a avut un larg ecou internațional. După părerea mea, nici un alt om politic nu a contribuit, în zilele noastre, atît de mult ca președintele Nicolae Ceaușescu la dinamismul mișcării pentru pace și sporirea încrederii participanților la această mișcare în justețea și reușita acțiunii lor. Prestigiul dobîndit de președintele Nicolae Ceaușescu ca urmare a acțiunii sale hotărîte în favoarea păcii este amplu recunoscut chiar de presa occidentală, care relatează pe larg despre inițiativele sale în acest domeniu, despre diferite propuneri românești privind dezarmarea, desființarea blocurilor și bazelor militare".

Exprimîndu-și satisfacția în legătură cu apariția în Marea Britanie a unei noi lucrări dedicate României, președintelui Nicolae Ceaușescu, cunoscutul om politic și publicist britanic **STAN NEWENS**, deputat laburist în Camera Comunelor, el însuși autor a două cărți consacrate personalității și operei șefului statului român, a vorbit în cuvinte străbătute de admirație despre concepția de politică externă a conducătorului partidului și statului nostru, despre aportul său valoros la eforturile pentru identificarea de soluții viabile în marile probleme cu care este confruntată omenirea, despre contribuția importantă adusă de tovarășul Nicolae Ceaușescu la dezvoltarea raporturilor româno-britanice. În context, el a evocat întîlnirile avute cu șeful statului român, impresia profundă pe care i-au produs-o personalitatea puternică și concepția clarvăzătoare a tovarășului Nicolae Ceaușescu asupra unor probleme cardinale ale timpului nostru. „După părerea mea, a arătat interlocutorul, poziția pe care președintele Nicolae Ceaușescu o promovează perseverent în favoarea destinderii, a dreptului fiecărui popor de a-și rezolva singur problemele, fără ingerințe din afară, argumentele sale în favoarea dezarmării și eforturile sale pentru a se ajunge la desființarea concomitentă a celor două blocuri militare, alături de numeroasele sale contacte și vizite peste hotare, reprezintă tot atîtea contribuții foarte importante și pozitive la materializarea speranței noastre ca destinderea și pacea să triumfe în lume. Și cred că tot ceea ce a făcut pînă în prezent președintele Nicolae Ceaușescu în această direcție are o enormă însemnătate. Și cred, de asemenea, că aportul președintelui Nicolae Ceaușescu la afirmarea drepturilor țărilor mici și mijlocii, la o lume bazată pe drepturi egale și nu pe dominație, este cu adevărat de cea mai mare însemnătate".

„Aș dori să transmit poporului român — a spus în încheiere Stan Newens — sentimentele mele cordiale de prietenie, adînca mea admirație pentru politica promovată consecvent de președintele Nicolae Ceaușescu pe plan internațional, urarea de noi succese în această politică".

TOM TURVEY, unul din liderii Partidului Cooperatist din Marea Britanie, fost pînă nu demult președinte al acestei formațiuni politice, a evocat impresia profundă pe care i-au produs-o convorbirile avute cu tovarășul Nicolae Ceaușescu, înalta competență a conducătorului partidului și statului nostru în descifrarea sensului evoluțiilor care au loc pe plan internațional. El a subliniat dinamismul pe care conducerea înțeleaptă a președintelui Nicolae Ceaușescu l-a imprimat operei de construcție din țara noastră, precum și prestigiul înalt de care politica externă românească, activitatea internațională a șefului statului român se bucură în Marea Britanie și în celelalte țări ale lumii.

„În ultimii ani, a declarat interlocutorul, în Marea Britanie au apărut cîteva lucrări dedicate României, și pot afirma că interesul publicului din țara noastră față de țara dumneavoastră este în creștere. Consider că prezentarea unei multitudini de aspecte despre România într-o lucrare de proporții este binevenită și sînt sigur că ea va ajuta la cunoașterea mai aprofundată a politicii interne și externe românești. Încă o dată vreau să subliniez că asemenea lucrări sînt foarte utile".

Prof. **TERENCE L. BURLIN**, prorector principal la Politehnica Londrei Centrale, una din cele mai prestigioase instituții de învățămînt superior britanice, a evocat vizita de stat întreprinsă în 1978 de președintele Nicolae Ceaușescu, împreună cu tovarășa Elena Ceaușescu, în Marea Britanie, arătînd că înțelegerile realizate cu acel prilej au avut o influență pozitivă asupra raporturilor dintre cele două țări.

Elogiind valoarea binecunoscută în Anglia și pe plan mondial a științei românești, interlocutorul a amintit cu satisfacție faptul că în anul 1978, cu prilejul vizitei de stat a președintelui României în Marea Britanie, tovarășei academician doctor inginer Elena Ceaușescu i-a fost conferit titlul de Profesor Honoris Causa al Politehnicii Londrei Centrale — distincție care are semnificația unei recunoașteri a contribuției însemnate a tovarășei Elena Ceausescu la progresul cercetărilor științifice în domeniul chimiei, la dezvoltarea conlucrării dintre oamenii de știință români și britanici.

Prof. Burlin a salutat apariția în Marea Britanie a noii cărți despre România și conducătorul ei.

„Publicarea în Anglia a acestei cărți — a spus el — va contribui neîndoielnic la mai buna cunoaștere de către opinia publică britanică a României, a drumului ei propriu spre socialism, a personalității președintelui Nicolae Ceaușescu, care este apreciat pentru aportul său la patrimoniul gîndirii politice contemporane, la salvgardarea păcii și promovarea înțelegerii internaționale".

Prof. **JOHN S. WEBB**, prorector al Politehnicii Londrei Centrale, a spus: „Aș dori să relev că, după părerea mea, politica externă desfășurată de președintele Nicolae Ceaușescu demonstrează strălucit capacitatea românilor și a conducătorului lor de a acționa ca un factor de comunicare și conlucrare rodnică cu toate statele și popoarele lumii, sensibil la realitățile vieții mondiale, România oferind în acest sens un exemplu valoros pentru întreaga comunitate internațională. Consider că, prin principiile și obiectivele ei, politica externă românească, aplicată consecvent de președintele Ceaușescu, exercită o influență pozitivă asupra vieții politice mondiale în etapa actuală, în orice caz o influență mult mai mare decît potențialul și resursele ei. Acest lucru este un mare succes".

Președintele Asociației de prietenie Marea Britanie — România, **HARRY FRANCIS**, a exprimat opinia că apariția la Londra a unei noi lucrări contribuie în mare măsură la mai buna înțelegere de către opinia publică britanică a politicii interne și externe românești, a concepției conducătorului partidului și statului nostru asupra modului în care se cer soluționate problemele contemporane în conformitate cu interesele destinderii, progresului și păcii. El a apreciat că vizita de stat întreprinsă de șeful statului român în Marea Britanie în anul 1978 a marcat un moment de referință în dezvoltarea raporturilor bilaterale româno-britanice și a permis, totodată, inaugurarea unei perioade de conlucrare în diverse domenii mai rodnică decît oricînd în trecut.

Președintele asociației a evidențiat că noua lucrare apărută în Anglia cu privire la concepția politică a șefului statului român va avea un rol important în cunoașterea mai aprofundată a operei teoretice și practice a președintelui Nicolae Ceausescu, în dezvoltarea relațiilor de prietenie și colaborare româno-britanice.

Convorbiri realizate de
Nicolae CHILIE

Președintele Consiliului de Miniștri al R.D.G. l-a primit pe ministrul comerțului exterior și cooperării economice internaționale al României

BERLIN 4 (Agerpres). — La 4 septembrie, tovarășul Willi Stoph, membru al Biroului Politic al C.C. al P.S.U.G., președintele Consiliului de Miniștri al R.D. Germane, a primit, la Leipzig, pe tovarășul Nicolae Constantin, membru al Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., ministrul comerțului exterior și cooperării economice internaționale.

Cu acest prilej au fost abordate aspecte ale schimburilor reciproce de mărfuri și colaborării economice dintre România și R.D. Germană. S-a exprimat de ambele părți hotărîrea de a acționa în direcția realizării înțelegerilor convenite între tovarășii Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, și Erich Honecker, secretar general al C.C. al P.S.U.G. președintele Consiliului de Stat al R.D.G., privind schimburile comerciale și cooperarea economică dintre țările noastre în perioada cincinalului 1981—1985.

La primire a participat Horst Solle, ministrul comerțului exterior al R.D. Germane. A fost de față Vasile Todoran, însărcinat cu afaceri a.i. al României la Berlin.

Convorbiri privind extinderea colaborării României cu F.M.I.

OTTAWA 4 (Agerpres). — Cu prilejul participării la sesiunea anuală a Fondului Monetar Internațional (F.M.I.) și Băncii Internaționale pentru Reconstrucție și Dezvoltare (B.I.R.D.), care se desfășoară la Toronto (Canada), Petre Gigea, ministrul finanțelor, conducătorul delegației române, s-a întîlnit cu Jacques de Larosiere, directorul general al F.M.I. Cu această ocazie au fost evidențiate relațiile bune existente între România și F.M.I. și s-au purtat discuții cu privire la lărgirea pe mai departe a acestei colaborări. Au fost examinate și alte probleme de interes reciproc din domeniul relațiilor financiar-valutare.

La întîlnire au participat Nicolae Eremia, președintele Consiliului de administrație al Băncii Române de Comerț Exterior, W. Dale, director general adjunct al F.M.I., și L. A. Whittome, directorul departamentului european al F.M.I.

În pregătirea adunării anuale a F.M.I.

OTTAWA 4 (Agerpres). — Vineri s-a desfășurat la Toronto (Canada) reuniunea miniștrilor de finanțe ai „Grupului celor 24", reprezentînd țările în curs de dezvoltare membre ale Fondului Monetar Internațional (F.M.I.). Reuniunea a fost consacrată adoptării unei poziții comune a țărilor respective în vederea adunării anuale a F.M.I., ale cărei lucrări se vor desfășura la Toronto, în perioada 6—9 septembrie.

Ședința unei comisii C.A.E.R.

MOSCOVA 4 (Agerpres). — La Moscova a avut loc ședința a 60-a a Comisiei permanente C.A.E.R. pentru colaborare în domeniul industriei chimice, la care au participat delegațiile țărilor membre ale C.A.E.R., precum și o delegație din R.S.F. Iugoslavia. Delegația română la ședință a fost condusă de Gheorghe Caranfil, ministrul industriei chimice.

La ședință s-au examinat probleme legate de îndeplinirea sarcinilor care rezultă din hotărîrile ședinței a XXXVI-a a Sesiunii consiliului, modul de realizare a unor acțiuni prevăzute în programele speciale, măsuri legate de dezvoltarea în continuare a specializării și cooperării în producție și dezvoltarea colaborării tehnico-științifice, organizarea colaborării pentru asigurarea industriei radiotehnice și electronice cu produse chimice și materiale de înaltă puritate, intensificarea colaborării pentru utilizarea mai deplină a capacităților de producție, precum și alte probleme privind colaborarea multilaterală în domeniul industriei chimice, pentru care s-au adoptat hotărîri corespunzătoare. Comisia a aprobat planul său de lucru pe perioada 1983—1984.

Festivalul ziarului „l'Unità"

La Tirrenia, în apropiere de Pisa, a început simbătă festivalul național al ziarului „l'Unità", tradițională sărbătoare a presei comuniste italiene.

Ca în fiecare an, la festival iau parte, cu standuri proprii, organele centrale de presă a numeroase partide comuniste și muncitorești, din Europa și Asia, precum și mișcări de eliberare națională din Africa și de pe alte continente. Standul ziarului „Scînteia" prezintă pe larg imagini ale chipului nou al României de azi, ale eforturilor depuse de poporul nostru pentru făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate. Sînt înfățișate, de asemenea, aspecte din intensa și bogata activitate internațională desfășurată de partidul și statul nostru, precum și imagini de la impresionantele manifestări pentru pace și dezarmare organizate la București și în celelalte orașe ale țării. La loc de frunte sînt expuse, în cadrul standului, operele tovarășului Nicolae Ceaușescu publicate de diferite edituri italiene, precum și numeroase alte lucrări dedicate personalității și activității neobosite desfășurate de secretarul general al partidului, președintele republicii.

Festivalul se încheie la 19 septembrie. **(Radu Bogdan).**

Acțiuni și luări de poziție împotriva cursei înarmărilor

„O Grecie fără baze militare străine" — obiectiv al politicii guvernului de la Atena

ATENA 4 (Agerpres). — „O Grecie fără baze militare străine, o Europă bazată pe comunitatea popoarelor și nu a monopolurilor și dizolvarea blocurilor militare create în timpul războiului rece" — sînt principalele obiective ale guvernului elen enunțate de primul ministru, Andreas Papandreu, într-o cuvîntare rostită cu prilejul celei de-a opta aniversări a creării Mișcării Socialiste Panelene a Tineretului, informează agenția France Presse. „În contextul contradicțiilor dintre cele două blocuri — a spus el — noi încercăm să ne menținem integritatea teritorială, autonomia și independența".

Miting al militanților pentru pace la Düsseldorf

În orașul Düsseldorf a avut loc o mare adunare a reprezentanților opiniei publice din landul Renania de Nord — Westfalia în favoarea păcii și a politicii de destindere. Au luat parte reprezentanți ai unor organizații politice, obștești și religioase, militanți pentru pace, delegați din partea unor organizații sindicale, de femei și tineret. Participanții s-au pronunțat împotriva escaladării cursei înarmărilor și a planurilor N.A.T.O. de instalare în Europa occidentală a unor noi rachete nucleare cu rază medie de acțiune. Ei au arătat că opinia publică din R.F.G. și din celelalte state europene trebuie să-și amplifice eforturile pentru dezarmare și pace.

„Arsenalele nucleare amplifică primejdia de război"

Într-un discurs rostit la un miting desfășurat la Bristol, liderul Partidului Laburist din Marea Britanie, Michael Foot, a atras atenția asupra pericolului uriaș pe care îl reprezintă pentru întreaga omenire continuarea în ritm accelerat a cursei înarmărilor nucleare. El s-a pronunțat împotriva planurilor N.A.T.O. de amplasare în Marea Britanie și în alte țări vest-europene a rachetelor de croazieră și „Pershing 2", dotate cu focoase nucleare, arătînd că acestea vor amplifica pericolul declanșării unui conflict nuclear.

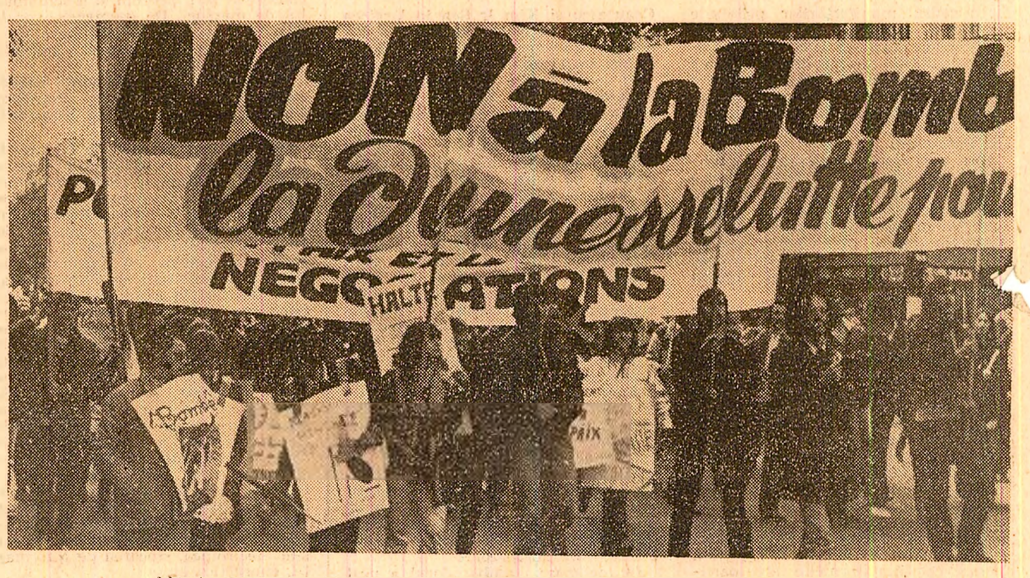

Mii de parizieni au luat parte la o mare demonstrație pentru pace și dezarmare

ORIENTUL MIJLOCIU

• Întrevedere Bourguiba — Arafat • Lideri palestinieni primiți de președintele Siriei

TUNIS 4 (Agerpres). — Președintele Tunisiei, Habib Bourguiba, s-a întîlnit, la Tunis, cu Yasser Arafat, președintele Comitetului Executiv al Organizației pentru Eliberarea Palestinei, informează agenția France Presse.

La sfîrșitul întrevederii, la care a participat și primul ministru tunisian, Mohamed Mzali, Yasser Arafat a declarat că au fost examinate evoluția evenimentelor survenite recent, cu atît mai mult cu cît urmează să aibă loc reuniunea arabă la nivel înalt, precum și problemele decisive care vor fi supuse atenției conferinței șefilor de stat și de guvern arabi.

*

Yasser Arafat a făcut o vizită la tabăra Zarqa a combatanților palestinieni, relatează agenția W.A.F.A. Adresîndu-se acestora, el a arătat că lupta împotriva ocupației israeliene asupra teritoriilor arabe și palestiniene va continua, precizează agenția.

DAMASC 4 (Agerpres). — Președintele Siriei, Hafez Al-Assad, a primit simbătă o delegație condusă de Khaled Al-Fahhoum, președintele Consiliului Național Palestinian, și cuprinzînd mai mulți lideri ai mișcărilor de eliberare națională palestiniene, informează agenția siriană de presă S.A.N.A., reluată de France Presse. La primire au participat Faruk Kaddoumi, șeful Departamentului Politic al O.E.P., mai mulți lideri ai mișcării „Al Fatah", între care Abu Yiad, secretarii generali ai Frontului Popular pentru Eliberarea Palestinei, Georges Habache, Frontului Democratic pentru Eliberarea Palestinei, Nayef Hawatmeh, și Frontului Popular pentru Eliberarea Palestinei — Comandamentul General, Ahmed Jibril. La întrevedere a fost prezent Abdel Halim Khaddam, vicepremier și ministru al afacerilor externe al Siriei.

Situația din Salvador

SAN SALVADOR 4 (Agerpres). — „Radio Venceremos", postul de radio al Frontului „Farabundo Marti" pentru Eliberare Națională (F.M.L.N.) din Salvador, a anunțat că în luptele din ultimele zile împotriva trupelor trimise în departamentul San Vicente au fost uciși 20 de soldați — relatează France Presse.

Totodată, se precizează că, în cadrul operațiunilor declanșate de armată împotriva insurgenților, militarii au atacat și populația pașnică din unele localități, ucigînd aproximativ 40 de civili.

Chenar de duminică

Vînătorii de comori

Li se spune „purtătorii de frigări". Deoarece tija metalică încheiată cu un inel pe care o plimbă deasupra solului ar semăna, vag, cu o țepușe de frigare. Pot fi văzuți frecvent în zilele sfîrșitului de săptămînă — apariții solitare, fantomatice, înaintînd cu pași lenți de-a lungul cîmpurilor, prin păduri, pe malul lacurilor. În așteptarea semnalului magic emis de „frigare": „bip-bip-bip".

Sînt căutătorii de comori sau vînătorii de tezaure — ultima pasiune în Occident. Le-au aprins imaginația diferitele filme, serialele de televiziune, benzile desenate ale ziarelor — și visează să descopere comori ale ostrogoților sau indienilor Sibonney, tezaure ascunse ale longobarzilor sau aztecilor.

Și perseverează — deși de cele mai multe ori cînd „bip-bip"-ul accelerează bătăile inimii nu este vorba de vreun coif de aur al lui Alaric ori de vreun potir al lui Montezuma, ci de capsule de sticle de bere aruncate în ierburi sau de nasturi metalici ori ace de păr pierdute. Dar ce contează, se mai întîmplă și pescarilor să tragă emoționați, cu undița, un amărît de galoș spart...

Numărul tezauromanilor a crescut vertiginos. În unele țări au constituit cluburi cu federații, au revistele lor, magazine specializate, cursuri de calificare. Și-au format și o mitologie proprie — cu vedetele care au donat muzeelor piese de real interes științific, cu victimele și eroii lor — de la cei care, privind în jos, s-au lovit de crengile unui pom și și-au făcut cucuie glorioase pînă la martirii cărora „bip-bip"-ul amăgitor, provenind de la un obuz neexplodat, le-a deschis calea unei alte lumi...

Altfel, prospectorii amatori sînt inofensivi și simpatici, nemaivorbind de avantajele folosirii „frigării" prin casă, cînd s-a rătăcit o cheie ori a căzut un cercel sub covor.

Deși mișcarea căutătorilor de comori s-ar putea orienta mai bine. Decît să bată cîmpurile și să bată cîmpii în căutarea vreunei săbii a lui Vercingetorix sau a unui colț din armura lui Richard-Inimă-de-Leu, tezauromanii ar trebui să mișune în jurul cazărmilor, aeroporturilor, arsenalelor — și e ușor de închipuit ce jerbe de „bip-bip"-uri fericite ar emite detectoarele în apropierea unui avion F/A-18, de 42 milioane dolari sau lîngă un bombardier B-1, de 250 de milioane. Ar putea folosi „frigările" și în mediul marin, numai că în loc de căutarea sterilă a vreunor biete galioane ale conchistadorilor „bip-bip"-ul poate anunța triumfal comori de 2 miliarde de dolari, depistînd un portavion nuclear, sau de 3,5 miliarde, la ultimul tip de submarin atomic.

Dar așa-s, uneori, oamenii: nu știu să vadă comorile de la suprafață și le caută în măruntaiele pămîntului.

Orientîndu-se mai eficient, mișcarea căutătorilor de comori — raliindu-și vreo cîteva miliarde de membri neafiliați — ar binemerita de la istorie dacă ar reuși să transforme asemenea tezaure în piese de muzeu.

Fiindcă altfel există riscul ca, mai tîrziu, după cine știe cîte secole sau milenii, alți căutători de comori să rămînă mirați de „bip-bip"-ul care să le semnaleze, din măruntaiele solului, enigmatice ghemuri de metal — resturi din turnul Eiffel, din scheletul metalic al Westminster-ului ori al statuii Libertății.

Fiindcă așa sînt, uneori, oamenii — nu știu să vadă adevăratele comori de la suprafața Pămîntului.

Să le vadă și să le apere.

N. CORBU

AGENȚIILE DE PRESĂ — *pe scurt*

DONAȚIE DE CĂRȚI ROMÂNEȘTI. La Universitatea din Fribourg (Elveția) a avut loc o ceremonie în cadrul căreia ambasadorul român în Elveția, Ion Datcu, a făcut o donație de cărți românești bibliotecii universității. Între volumele oferite s-au aflat operele tovarășului Nicolae Ceaușescu, în limbile franceză și germană, albume cu conținut istoric privind originea daco-romană a poporului nostru, lucrări cu caracter politic, economic, lingvistic, precum și numeroase titluri din literatura beletristică clasică și contemporană românească.

LA ULAN BATOR a fost dat publicității comunicatul privind convorbirile dintre ministrul afacerilor externe al R.P. Mongole, Mangalin Dughersuren, și ministrul afacerilor externe al R.D. Germane, Oskar Fischer, care a întreprins o vizită oficială de prietenie în R.P. Mongolă. Cele două părți au discutat probleme ale dezvoltării relațiilor bilaterale, relatează agenția T.A.S.S., adăugînd că au fost abordate, de asemenea, probleme internaționale actuale.

CURSUL AURULUI a înregistrat vineri o creștere vertiginoasă pe toate piețele valutare de schimb, informează agenția United Press International. Astfel, prețul unciei de metal fin a atins, la Londra, 457,5 dolari, cel mai ridicat de la începutul anului. Paralel, pe piețele de schimb s-a înregistrat un recul al cursului dolarului, provocînd neliniște în cercurile financiare internaționale.

PRIMIRE LA BEIJING. Hu Yaobang, președintele C.C. al P.C. Chinez, l-a primit pe Egon Bahr, membru al Prezidiului Partidului Social-Democrat din R.F.G. În cursul convorbirii care a avut loc — informează agenția China Nouă — au fost discutate pe larg probleme de interes comun. S-a subliniat dorința Chinei și a R.F.G. de a dezvolta în continuare relațiile de prietenie și cooperare.

MITING LA CIUDAD DE MEXICO. La chemarea principalelor organizații sindicale din Mexic, sute de mii de persoane — relatează agenția France Presse — s-au îndreptat spre principala piață a capitalei, unde se află situat palatul prezidențial, pentru a participa la un miting organizat în sprijinul deciziei guvernului de a naționaliza băncile particulare.

ATENTAT TERORIST ÎN ITALIA. Generalul Carlo Albetto dalla Chiesa, prefectul poliției din Palermo și fostul șef al serviciilor de luptă împotriva terorismului din Italia, a fost asasinat vineri seara cu focuri de armă automată în plin centrul orașului, împreună cu soția și un membru al gărzii personale, anunță agențiile internaționale de presă. Atentatul este o „ambuscadă clasică a Mafiei" și se încadrează în strategia acesteia de a-și lichida adversarii, relatează agențiile ANSA și Associated Press. În anii cînd s-a aflat în fruntea diviziei „Pastrenjo" de luptă împotriva terorismului, generalul dalla Chiesa a neutralizat practic terorismul în „triunghiul industrial" din nordul țării.

CERERE DE EXTRĂDARE. Republica Federală Germania a reînnoit cererea sa adresată guvernului bolivian privind extrădarea criminalului de război nazist Klaus Altman, alias Barbie, naturalizat cetățean bolivian. Cererea a fost formulată cu prilejul prezentării scrisorilor de acreditare de către noul ambasador vest-german la La Paz, precizează agenția France Presse.

ȘOMAJUL ÎN SUEDIA afectează 194 000 de persoane, ceea ce constituie un număr record pentru perioada postbelică. Numai în luna august, numărul șomerilor a crescut cu 22 000.

UN MORMÎNT DIN EPOCA FARAONILOR a fost descoperit recent de arheologii egipteni în valea Nilului, în apropierea orașului Beny-Sueif. În interiorul mormîntului a fost găsită o întreagă colecție de obiecte de îmbrăcăminte, coliere, țesături, precum și numeroase statuete, agrafe de aur și alte podoabe. Interesul specialiștilor se îndreaptă însă cu deosebire spre cele cîteva suluri de papirus descoperite aici.

CONGRES INTERNAȚIONAL DE LITERATURĂ COMPARATĂ. La Universitatea New York s-au încheiat lucrările celui de-al X-lea Congres internațional de literatură comparată, la care au participat circa 400 de specialiști din aproximativ 60 de țări. Delegația română a prezentat comunicări privind valorile literaturii române, prezența și legăturile ei în cadrul marii civilizații universale. Adunarea generală a Asociației internaționale de literatură comparată a ales noul său birou, în cadrul căruia specialistul român Alexandru Duțu a fost ales vicepreședinte.

ÎN KENYA, interdicțiile de circulație instituite în urma tentativei de lovitură de stat de la 1 august au fost ridicate începînd de vineri seara, a anunțat postul de radio kenyan, citat de agenția France Presse.

INUNDAȚII ÎN PATRU STATE INDIENE. Provocate de ploile musonice, ele au afectat peste 30 milioane de locuitori. Echipele de salvare operează în zonele sinistrate, distribuind alimente și acordînd îngrijiri medicale. S-a anunțat că 160 de persoane și-au pierdut viața. Sînt înregistrate, de asemenea, pierderi materiale însemnate, pagube deosebit de mari fiind produse culturilor agricole. În statul Orissa, aproape 10 milioane de locuitori sînt afectați de revărsarea apelor fluviului Mohanadi.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: Cod 71 341. București Piața Scînteii nr. 1. Tel. 17 60 10, 17 60 20. Abonamentele se fac la oficiile poștale și difuzorii din întreprinderi și instituții. În străinătate, abonamentele se fac prin ILEXIM — departamentul export-import presă. P. O. BOX 136—137 telex: 11 226, București, str. 13 Decembrie nr. 3. Tiparul: Combinatul Poligrafic CASA SCÎNTEII 40 360